

Koncert poświęcony Glaubitzowi »10

Akropolis Vingis: powstanie
8 tys. nowych miejsc pracy »16-17

Pożegnanie lata w Rudominie »18-19

Wrzesień już w ogrodzie, czyli co robić
na początku jesieni? »20-21

Wizyta Gitanasa Nausėdy w Polsce. „Jesteśmy zainspirowani przykładem Polski”

Fot. Grzegorz Jakubowski, KPRP

Gitanas Nausėda przebywa z dwudniową wizytą w Polsce. Dzisiaj prezydenci Polski i Litwy udadzą się do Lublina, gdzie ma zostać podpisana deklaracja o stosunkach dwustronnych oraz odwiedzą siedzibę Litewsko-Polsko-Ukraińskiej Brygady. »8

Kubilius nowym litewskim eurokomisarzem »12-13

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

Rolnicy będą mogli sprzedawać tradycyjny alkohol »14

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbinių g. 4a,
02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt)

Zastępcy red. nacz.:
Brigita Lapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik,
Justyna Giedrojć,
Rajmund Klonowski,
Anna Pieszko,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwilenski.lt),
Jolanta Balkiewicz — reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Wydawca: Vš „Kurier Wilenski“

Druk: Vš „Vilnijos žodis“

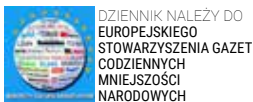
Nakład: 2500 egz.

*Materiałów niezamówionych
redakcja nie zwraca.*

*Redakcja zastrzega sobie pra-
wo do skracania i adiustacji
tekstów.*

*Za treść ogłoszeń redakcja nie
odpowiada.*

*Opinie Czytelników zawarte
w ich listach nie zawsze są
zbieżne z opinią redakcji.*

Projekt finansowany ze środków
Ministerstwa Spraw Zagranicznych w
ramach konkursu pn. Polonia i Polacy
za granicą 2023 ogłoszonego przez
Kancelarię Prezesa Rady Ministrów

Publikacja wyraża jedynie poglądy
autorów i nie może być utożsa-
miana z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Mini-
strów i Fundacji „Pomoc Polakom na
Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Osobom w wieku 50–55 lat – bezpłatne szczepienia przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu

Honorata Adamowicz

Od 1 września wszystkie osoby w wieku 50–55 lat mogą się bezpłatnie zaszczepić przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu.

— Ta grupa wiekowa została wybrana nie bez powodu. W Europie większość ciężkich przypadków kleszczowego zapalenia mózgu i długoterminowych skutków po tej chorobie występuje w grupie wiekowej powyżej 50 lat, podczas gdy na Litwie średni wiek osób poważnie dotkniętych tą niebezpieczną chorobą wynosi 55 lat. W związku z tym podjęto decyzję o zaszczepieniu tej grupy wiekowej — poinformowano „Kurier Wileński” w Narodowym Centrum Zdrowia Publicznego (NVSC).

Kleszczowe zapalenie mózgu jest jedną z najcięższych infekcji wirusowych ośrodkowego układu nerwowego człowieka. Choroba rozpoczyna się gorączką, bólem głowy, osłabieniem, dreszczami, nudnościami i czasami biegunką. Objawy te pojawiają się zwykle 7–14 dni po zakażeniu, po czym stan zdrowia się poprawia, ale zwykle po tygodniu następuje druga fala choroby, charakteryzująca się wysoką gorączką — wirus przedostaje się do mózgu i powoduje stan zapalny.

— Jedna trzecia osób, które przechorowały kleszczowe zapalenie mózgu, ma skutki uboczne, takie jak problemy z równowagą, uszkodzenie mięśni obręczy barkowej, bóle głowy, problemy ze słuchem, problemy z koncentracją uwagi lub problemy psychologiczne. W niektórych przypadkach kleszczowe zapalenie mózgu powoduje tak poważne skutki uboczne, że prowadzą one do niepełnosprawności. Około 9 proc.

W okresie styczeń–lipiec tego roku przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu zaszczepiono 72 127 dzieci i 240 779 dorosłych **Fot. Marian Paluszkiwicz**

osób dotkniętych tą chorobą nie może już żyć bez opieki, a około jedna piąta ma zaburzenia pamięci, uwagi i snu. W takim przypadku dana osoba nie może kontynuować nauki lub pracy umysłowej” — wyjaśnia Milda Žygutienė, główna specjalista w NVSC.

Najsukuteczniejszą ochroną przed kleszczowym zapaleniem mózgu jest szczepienie. Istnieją dwa schematy szczepień: standardowy i przyspieszony. Standardowy schemat szczepienia składa się z dwóch pierwszych dawek podawanych w odstępie 1-3 miesięcy, a następnie trzeciej dawki w różnych odstępach czasu w zależności od producenta szczepionki, ale zwykle trzecia dawka jest podawana 5-12 miesięcy po drugiej dawce. Pierwszą dawkę przypominającą podaje się 3 lata po trzeciej dawce szczepionki przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu. Najbardziej niezawodną i najdłuższą ochronę zapewniają 3 dawki szczepionki: około 99 proc. osób zaszczepionych nabywa odporność na kleszczowe zapalenie mózgu przez 3-5 lat.

— Cieszę się, że od tej jesieni budżet państwa będzie

w stanie pokryć szczepienia części populacji Litwy, tj. wszystkich osób w wieku 50–55 lat. Osoby w tej grupie wiekowej będą również mogły otrzymać szczepionkę przypominającą bezpłatnie. Mam nadzieję, że w przyszłości grupa osób, które będą mogły zostać zaszczepione bezpłatnie, zostanie rozszerzona. Pacjenci powinni skontaktować się ze swoim lekarzem rodzinnym w placówce służby zdrowia, w której są zarejestrowani, aby otrzymać szczepionkę” — mówi przedstawicielka NVSC.

Na Litwie w okresie od stycznia do lipca zdiagnozowano aż 453 przypadki kleszczowego zapalenia mózgu, w tym sześć zgonów. W ub. roku w tym samym okresie odnotowano 198 przypadków kleszczowego zapalenia mózgu, w tym jeden zgon. W okresie styczeń–lipiec tego roku przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu zaszczepiono 72 127 dzieci i 240 779 dorosłych, w porównaniu do 69 827 dzieci i 246 972 dorosłych w tym samym okresie ubiegłego roku — informuje NVSC. ■

Nowy ambasador rozpoczyna misję w Warszawie. W Belwederze Prezydent RP Andrzej Duda przyjął listy uwierzytelniające od Ambasadora RL Valdemarasa Sarapinas
Fot. Przemysław Keler/KPRP

Prezes Orlenu o możliwościach nowych inwestycji na Litwie

Największy polski koncern naftowy rozważa nowe inwestycje na Litwie, takie jak budowa parku wiatrowego na Morzu Bałtyckim czy produkcja zielonego wodoru. Ponadto rozważana jest budowa parków wiatrowych i solarnych na terenie zakładu w Możejkach, podał Orlen w środę.

„Szukamy nowych możliwości rozwoju, szczególnie w obszarze energii odnawialnej. Rozwój ten nie tylko zapewni stabilne źródła energii, ale także pomoże nam zbliżyć się do dekarbonizacji działalności spółki”

— powiedział prezes Orlenu Ireneusz Fąfara.

W środę spotkał się on w Wilnie z premier Ingridą Šimonyte. W spotkaniu wzięli również udział Marek Paweł Gołębiowski, szef spółki Orlen Lietuva zajmującej się importem i rafinacją ropy naftowej, oraz minister energii Dainius Kreivys. Orlen Lietuva realizuje obecnie swój największy projekt inwestycyjny — o wartości 970 mln euro — dotyczący modernizacji rafinerii w Możejkach (...).

Należąca do Orlenu spółka Orlen Neptun wzięła udział w pierwszym przetargu na

morską farmę wiatrową na Morzu Bałtyckim o mocy 700 megawatów (MW) na Litwie w ubiegłym roku, ale zaoferowała jedynie minimalną cenę w wysokości 5 mln euro i nie zdobyła projektu.

„Rozważamy udział w konkursie. To jeden z powodów, dla których jestem tutaj w Wilnie — aby omówić to, co się dzieje, jaka jest przyszłość konkursu na morskie farmy wiatrowe. Tak, rozważamy to — powiedział Fąfara agencji BNS po spotkaniu z premier Šimonyte i ministrem Kreivysem.

Lrt.lt

Imieniny

5 września

Bertyna, Doroty, Heraklesa, Herkulana, Justyny, Przyboja, Racisława, Raclawa, Rozwita, Teodora, Urbana, Wiktoryna

6 września

Albina, Aleksji, Amoniusza, Bogdana, Donacjana, Eugenii, Ewy, Fausta, Germana, Magnusa, Michała, Petroniusza, Zachariasza

Cytat dnia

„Fakt, że rząd mongolski zdecydował się rozciągnąć czerwony dywan zamiast go arestować, poważnie podważa MTK i międzynarodowy system prawny. Mongolia miała historyczną szansę, aby przyczynić się do zakończenia rosyjskiej wojny na Ukrainie, ale zdecydowała się z niej zrezygnować. Rosyjscy zbrodniarze wojenni muszą zostać ukarani” — powiedział estoński minister spraw zagranicznych Margus Tsahkna odnosząc się do wizyty Władimira Putina w Mongolii, która jest członkiem Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK).

Liczba dnia

432,2 mln euro

— inwestycji w duże projekty na Litwie udało się w ciągu prawie czterech lat przyciągnąć resortowi gospodarki i innowacji

Szanownej Pani Janinie Gieczewskiej

z okazji 100. urodzin

Życzymy wiele wytrwałości w wierze i pogody ducha czerpanej z miłości do naszego Pana. Niech Bóg Jedyńy prowadzi Panią każdego dnia i ma w swej opiece. Życzymy Pani, aby nadchodzące lata były pełne inspirujących chwil, które przypominają, że każdy dzień jest cennym darem. Niech każdy dzień będzie wyjątkowy.

Zarząd oraz członkowie Koła „Rodzina Sybiracka”

Nowe oblicze Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego: inwestycja w edukację i kulturę

Rozbudowa Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego w Niemenczynie to ważny projekt infrastrukturalny w rejonie wileńskim, mający na celu podniesienie jakości edukacji oraz stworzenie nowoczesnych warunków do nauki i rozwoju artystycznego młodzieży.

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

STOWARZYSZENIE
„WSPÓLNOTA POLSKA”

Prace budowlane, które rozpoczęły się kilka lat temu, wkraczają w decydującą fazę, a ich realizacja przyniesie wiele korzyści zarówno dla uczniów, jak i dla całej społeczności lokalnej. Dzięki wsparciu ze strony samorządu, państwa oraz funduszy zagranicznych, szkoła zyska nowoczesną infrastrukturę, która umożliwi poszerzenie oferty edukacyjnej i poprawę komfortu nauki.

„Samorząd zwraca szczególną uwagę na środowisko i infrastrukturę oświatową. Realizujemy projekty inwestycyjne mające na celu poprawę i rozwój infrastruktury placówek oświatowych, zwiększając tym samym jakość i dostępność usług edukacyjnych. Każdego roku staramy się zapewnić naszym uczniom jak najlepsze warunki wysokiej jakości edukacji oraz stworzyć wygodne i atrakcyjne środowisko do rozwoju przyszłych pokoleń” — mówi mer samorządu rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz.

Sala gimnastyczna stanie się znacznie większa i przytulniejsza. Wszystkie budynki należące do gimnazjum zostaną połączone z budynkiem głównym naziemnymi galeriami, a w tej chwili także rozpoczęto budowę nowej dobudówki, w której znajdą się sala imprez, sale muzyczne i artystyczne. Dzięki temu społeczność gimnazjum będzie miała nową aulę, która zmieści prawie 400 widzów.

„Dzięki tej rozbudowie nasze gimnazjum nie tylko zyska nowoczesne i funkcjonalne przestrzenie, ale także stanie się miejscem, które inspirowane do nauki i rozwoju artystycznego. Nowe sale i aula

umożliwią nam organizowanie różnorodnych wydarzeń kulturalnych na najwyższym poziomie, co z pewnością wzbogaci życie naszej szkolnej i lokalnej społeczności” — mówi dyrektor gimnazjum Tadeusz Grygorowicz.

W nowym budynku znajdą się również pomieszczenia dla szkoły plastycznej i muzycznej. Na pierwszym piętrze znajdzie się pokój nauczycieli, na drugim — pomieszczenia administracyjne szkoły (gabinet dyrektora i sekretariat, archiwum), pracownia chóru, pracownia plastyczna, trzy klasy fortepianu oraz węzły sanitarne. Na trzecim piętrze przewiduje się klasa solfeggio, zaplecze sanitarne, dwie klasy instrumentów dętych, dwie klasy skrzypiec i dwie klasy akordeonu.

Nowa i nowoczesna sala widowiskowa będzie dostępna zarówno dla Gimnazjum im. Konstantego

Parczewskiego w Niemenczynie, jak i Szkoły Muzycznej w Niemenczynie.

Nowy budynek będzie przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Projektowane są również szerokie korytarze i galerie. W budynku zaplanowano przystosowanie czterech węzłów sanitarnych dla osób niepełnosprawnych. Na zewnątrz uformowano odpowiednie obniżenia chodników, aby umożliwić osobom poruszającym się na wózkach bezproblemowe wejście do budynku.

Nowy 3-kondygnacyjny budynek ze szklanymi witrynami jest projektowany w wewnętrznej części działki gimnazjum. Nowy budynek oraz istniejący budynek centralny gimnazjum stworzą półzamykniętą, kameralną przestrzeń wewnętrzną pomiędzy budynkami, która będzie przystosowana do rekreacji i różnorodnych imprez plenerowych. Budynek będzie posiadał również otwarty dziedzińiec — atrium, które znajdzie się na dachu stołówki.

5.>>

Prace budowlane w Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego w Niemenczynie **Fot. vrsa.lt**

4.>>

Powstanie tu taras, będzie można tu prowadzić zajęcia z botaniki, hodowli roślin i inne.

Na terenie gimnazjum zaplanowano również 41 miejsc parkingowych.

Już w latach 2022-2023 wybudowano tu dobudówkę wraz z galerią łączącą dwa istniejące budynki gimnazjum. Wartość projektu tego etapu sięgnęła 1,2 mln euro – prace sfinansowano ze środków Samorządu i budżetu państwa.

Już są na półmetku prace budowlane III etapu, obejmujące

budowę auli i budynku szkoły muzycznej, ich koszt – 6,9 mln euro. Prace finansowane są ze środków budżetu Samorządu Rejonu Wileńskiego i państwa oraz środków budżetu państwa RP, przyznanych przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, za pośrednictwem Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Z dotacji przyznanej przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP na rok 2024, która wynosi 400 tys. złotych, zaplanowane jest ocieplenie i dekoracja ścian

elewacji budynku. Planowane zakończenie prac to rok 2025.

Po zakończeniu zaplanowanych prac, Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego w Niemenczynie stanie się jednym z najnowocześniejszych ośrodków edukacyjnych w rejonie, oferując uczniom i nauczycielom doskonale warunki do nauki i pracy. ■

Strony przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

Olita jako pierwsza na Litwie będzie nowym lekarzom wypłacać 30 tys. euro wsparcia

Lekarze przyjeżdżający do pracy w placówkach medycznych podlegających samorządowi miasta Olity otrzymają jednorazowe wsparcie w wysokości 30 tys. euro, poinformował we wtorek 3 września samorząd. Jest to pierwsze takie rozwiązanie na Litwie.

Takie działanie ma pomóc w uzupełnianiu brakujących specjalistów i przyciągnąć ich do miasta. Wsparcie finansowe zostanie wypłacone lekarzom, którzy podpiszą czteroletnią umowę o pracę i zamieszkają w Olicie.

Do tej pory lekarze z brakującymi specjalizacjami otrzymywali 10 tys. euro corocznie przez trzy lata.

Zmieniono również procedurę wsparcia finansowego dla rezydentów deficytowych specjalizacji: od teraz rezydenci studiujący w miejscach finansowanych przez państwo otrzymają również także wsparcie finansowe od władz samorządowych miasta.

Wcześniej rezydent kontynuujący studia w miejscu niefinansowanym przez państwo otrzymywał dotację w wysokości do 10 tys. euro rocznie, na podstawie szacunkowych kosztów rezydentury na ich pokrycie. Od teraz takie samo wsparcie finansowe będzie przyznawane rezydentom studiującym w miejscach finansowanych przez państwo.

Roczna dotacja, która odpowiada rocznemu kosztowi rezydentury ustalonemu przez uniwersytety, może być przyznana przez samorząd miasta Olity niezależ-

Lekarze otrzymają 30 tys. euro wsparcia, jeśli podpiszą umowę na 4 lata
Fot. Samorząd Miasta Olity, opr. red.

nie od kierunku, na którym studiuje rezydent.

Po ukończeniu rezydentury lekarze zostaną skierowani do pracy w wybranej przez siebie placówce medycznej w Olicie przez taką samą liczbę lat, przez jaką samorząd Olity wypłacał stypendium.

Obecnie stypendia otrzymuje 16 przyszłych lekarzy, w tym jeden, który już rozpoczął pracę w szpitalu im. Stasysa Kudirki.

Od 2019 r. samorząd miasta Olity zapewnia wsparcie finansowe lekarzom przyjeżdżającym do pracy w placówkach medycznych podlegających jego jurysdykcji w zakresie brakujących im specjalizacji – przez trzy lata wypłacano im po 5 tys. euro.

Od tego czasu w Poliklinice w Olicie i Szpitalu Okręgowym im. Stasysa Kudirki w Olicie zatrudniono 15 lekarzy. ■

Opr. A.K. na podst. BNS, inf. wł.

Wpływ ekranów rośnie. Kiedy to powinno wzbudzić niepokój?

Szybkie tempo życia i postęp technologiczny mają bardzo negatywny wpływ na relacje między współczesnymi rodzicami i dziećmi. Rodzice często pozwalają swoim dzieciom korzystać z ekranów w celu zrelaksowania się lub wykonania ważnej pracy, nie zastanawiając się nad fizycznymi i psychicznymi konsekwencjami nieograniczonego czasu i niekontrolowanych treści.

TWÓRZMY
zdrowotnie korzystne
 NAWYKI!

Dr Indrė Bakanienė, pełniąca obowiązki kierownika Kliniki Rehabilitacji Dziecięcej w Klinikach Litewskiego Uniwersytetu Nauk o Zdrowiu w Kownie, opowiada o szkodliwym wpływie ekranów na zdrowie dzieci, pierwszych niepokojących sygnałach i zalecanych treściach.

WSZYSTKO ZACZYNA SIĘ OD NIEMOWLĘCTWA

Według dr Bakanienė, badania pokazują, że nadmierne korzystanie z ekranów przez dzieci w wieku do 2-3 lat może prowadzić do zaburzeń językowych, ogólnego rozwoju, problemów z uwagą i zachowaniem, problemów ze snem i wybredności żywieniowej. W wyjątkowo ciężkich przypadkach mogą wystąpić objawy autyzmu, a u dzieci z predyspozycjami genetycznymi nadmierne korzystanie z ekranów może rozwinąć autyzm.

Szef Kliniki Rehabilitacji Dziecięcej ostrzegł, że szczególnie niebezpieczne jest dawanie ekranów niemowlętom i dzieciom poniżej 1,5 roku życia, kiedy rozwój społeczny jest intensywny.

„Rumuński psycholog Marius Zamfir ukuł termin »wirtualny autyzm« (rum. autism virtual – przyp. red.) po zaobserwowaniu,

Według I. Bakanienė, kierownika kliniki rehabilitacji dziecięcej, ekrany są szczególnie niebezpieczne dla niemowląt i dzieci poniżej 1,5 roku życia, kiedy rozwój społeczny jest intensywny **Fot. Klinika LSMU w Kownie**

że dzieci, które spędzają przed ekranami więcej niż 4 godziny dziennie, zaczynają zachowywać się podobnie do dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Czas spędzany przed ekranem zajmuje dużą część dnia dziecka, ograniczając czas na znaczące działania, takie jak odkrywanie środowiska, aktywność fizyczna i interakcje społeczne” — wyjaśnia dr Bakanienė. — Późniejsze badania wykazały, że ekrany nie tylko zabierają czas, ale także mają bezpośredni wpływ na mózg, stymulując rozwój ośrodków odpowiedzialnych za percepcję wzrokową. Niestety, rozwój ten odbywa się kosztem innych ośrodków, głównie tych odpowiedzialnych za język i rozwój społeczny”.

WPLYW NA ZDROWIE FIZYCZNE

Długotrwałe korzystanie z ekranów może powodować zmęczenie wzroku, suchość oczu, krótkowzroczność i inne zaburzenia widzenia. Według eksperta jest to szczególnie istotne w przypadku małych dzieci, których oczy wciąż się rozwijają.

Niebieskie światło emitowane przez ekrany może zakłócać cykl snu poprzez hamowanie produkcji melatoniny. Spędzanie wieczorów przed ekranami może utrudniać zasypianie i prowadzić do gorszej jakości snu.

Ponadto dzieci, które spędzają dużo czasu przed ekranami, często siedzą w niewłaściwej pozycji, co może prowadzić do długotrwałych problemów z postawą.

6.>>

„Czas spędzony przed ekranem to często czas, który mógłby być poświęcony na aktywność fizyczną. Może to spowolnić rozwój motoryczny dziecka, zmniejszyć wytrzymałość fizyczną i prowadzić do nadwagi lub otyłości” – mówi dr Bakanienė.

WAŻNE „CZERWONE FLAGI”

Według kierowniczki kliniki rehabilitacji dziecięcej, rodzice i opiekunowie powinni zwracać uwagę na główne objawy: „Często dziecko staje się bardziej drażliwe, nerwowe lub agresywne, ma mniejsze zainteresowanie czynnościami, które kiedyś przynosiły mu radość, i ma trudności z koncentracją na codziennych zadaniach lub zabawie. Występują również trudności z zasypianiem wieczorem lub częste przebudzenia w nocy. Opóźniony rozwój języka, trudności z formułowaniem słów lub zdań. Zmniejszona chęć do interakcji z rodzicami i rówieśnikami. Zmniejszona chęć do poruszania się, biegania, zabawy na świeżym powietrzu, zmniejszona wytrzymałość fizyczna i energia”.

Dodaje, że obecnie wszelkie zaburzenia rozwojowe są często leczone poprzez ograniczenie lub całkowite wyeliminowanie czasu spędzane go przed ekranem, jeśli okaże się, że dziecko spędza zbyt dużo czasu przed ekranem: „Ograniczenie czasu spędzane go przed ekranem pomaga dziecku ponownie zaangażować się w znaczące działania, które stymulują rozwój językowy, społeczny i motoryczny”.

Według dr Bakanienė kluczowe jest zachęcanie do czytania książek, aktywności fizycznej i zabawy na świeżym powietrzu oraz nawiązywania kontaktów towarzyskich z dziećmi.

Dzieci również naturalnie naśladują swoich rodziców i uczą się poprzez obserwowanie ich zachowania, więc rodzice powinni dawać dobry przykład swoim zachowaniem.

„Jeśli dzieci widzą, że ich rodzice cenią sobie czas spędzony na świeżym powietrzu, czytanie książek lub angażowanie się w hobby, jest bardziej prawdopodobne, że

same będą zainteresowane takimi zajęciami. Wspólny czas rodzinny bez ekranów pomaga dzieciom czuć się bardziej włączonymi i rozumianymi, co z kolei poprawia ich umiejętności społeczne i stabilność emocjonalną” – mówi medyk, dodając, że rodzice, którzy ustalają jasne zasady i granice korzystania z ekranu, pomagają dzieciom zrozumieć znaczenie dyscypliny: „Jest to szczególnie ważne dla małych dzieci, które wciąż rozwijają swoje nawyki i rozumienie świata. Dorastanie w środowisku, w którym istnieją jasne zasady dotyczące korzystania z ekranu, prawdopodobnie pomoże dzieciom nauczyć się lepiej zarządzać swoim czasem i priorytetami”.

WPLYW MA NIE TYLKO CZAS, ALE TAKŻE TREŚĆ

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) i Amerykańskiej Akademii Pediatrii (AAP) korzystanie z ekranów nie jest zalecane przed ukończeniem 2. roku życia, z wyjątkiem rozmów wideo z członkami rodziny lub bliskimi. W tym wieku dzieci najlepiej uczą się poprzez bezpośrednią interakcję z ludźmi i otoczeniem.

W przypadku dzieci w wieku 2-5 lat zaleca się ograniczenie czasu spędzane go przed ekranem do jednej godziny dziennie i wybieranie treści wysokiej jakości. Na przykład programy edukacyjne, które zachęcają do nauki i kreatywności, programy, które uczą umiejętności społecznych i emocjonalnych, interaktywne gry i aplikacje, które promują naukę i rozwiązywanie problemów.

„Ważne jest, aby rodzice lub opiekunowie oglądali treści z dziećmi, aby wyjaśnić im, co widzą i pomóc im zrozumieć i zastosować je w prawdziwym życiu” – zauważa dr Bakanienė.

W przypadku dzieci w wieku 6 lat i starszych zaleca się, aby spędzały przed ekranami nie więcej niż 2 godziny dziennie, ale indywidualne potrzeby i okoliczności mogą prowadzić do różnych decyzji.

Dla dzieci w tym wieku zaleca się treści edukacyjne związane z przedmiotami szkolnymi, programy i filmy, które zachęcają do krytycznego myślenia i dyskusji na temat wartości i moralności, interaktywne gry lub aplikacje edukacyjne, które promują kreatywność, współpracę i myślenie strategiczne.

Oprócz tych zaleceń ważne jest, aby zwracać uwagę na zachowanie i rozwój dziecka oraz obserwować, jak korzystanie z ekranu wpływa na jego codzienne czynności, sen, umiejętności społeczne i ogólne samopoczucie. W razie potrzeby należy zasięgnąć porady specjalisty.

MATKA DWÓJKI DZIECI: „ZAWSZE OGRANICZAMY EKRANY”

Grėte, która mieszka w Wilnie i ma dwóch synów, 2,5-letniego i 6-miesięcznego chłopca, powiedziała, że ona i jej mąż zawsze ograniczają ekrany dla swoich dzieci: „Zgadzałyśmy się pokazać starszemu wybrany przez niego film lub kilka filmów, które sugerujemy, w sumie nie więcej niż 30 minut dziennie. Wyjątkiem są sytuacje, gdy wszyscy razem oglądamy film rodzinny, idziemy do kina, a w wielu przypadkach w niedziele, kiedy są programy edukacyjne i rozrywkowe dla dzieci. Te ostatnie trwają nie dłużej niż godzinę”.

Matka podkreśla, że treści oglądane przez dziecko są za każdym razem monitorowane. „Często oferowanych jest kilka opcji, a dziecko może wybrać lub dokonujemy własnego wyboru i oglądamy razem, wyjaśniając i zapoznając się z treścią” – dodaje.

„Uważamy, że treści muszą być kontrolowane, musimy starać się oglądać razem i wyjaśniać dziecku, co się dzieje. Jeśli nie jest możliwe wspólne oglądanie, łączymy film lub program, który został już obejrzany i omówiony z dzieckiem” – mówi wilnianka.

Zam. 2808

Projekt „Twórzmy korzystne dla zdrowia nawyki!” jest wspierany finansowo ze środków Państwowego Funduszu Wzmacniania Zdrowia Społecznego, którym zarządza Ministerstwo Ochrony Zdrowia

Gitanas Nausėda z wizytą w Polsce. „Nikt nie może żądać od Ukrainy zrzeczenia się terytoriów”

Andrzej Duda wraz z pierwszą damą, 4 września, powitał litewską parę prezydencką na dziedzińcu Pałacu Prezydenckiego w Warszawie. Na pierwszej konferencji prasowej prezydent Polski oświadczył, że relacje polsko-litewskie są bardzo dobre i ponadstandardowe.

Antoni Radczenko

Obaj prezydenci oświadczyli, że jednym z najważniejszych zadań obu państw jest dbanie o bezpieczeństwo w regionie.

„Nasz dwustronny wysiłek na rzecz wzmocnienia zewnętrznych granic UE i NATO, wspólne ćwiczenia wojskowe, wzmożona uwaga na rzecz bezpieczeństwa przesmyku suwalskiego, współpraca przemysłu zbrojeniowego, znaczącą wpływę na bezpieczeństwo naszych krajów i całego regionu” — oświadczył Nausėda.

Prezydent Polski zwrócił uwagę dziennikarzy na sytuację na granicy z Białorusią. „Mówiliśmy o bezpieczeństwie militarnym, o sytuacji na granicy z Białorusią, gdzie trwa atak hybrydowy przy wsparciu władz białoruskich. To także jest problem Litwy, bo razem strzeżemy granicy UE” — oświadczył Duda.

Andrzej Duda podkreślił, że ważnym elementem polsko-litewskiej współpracy jest realizacja ważnych projektów infrastrukturalnych. „Kiedy mówimy o Via Carpatii czy Via Baltice, czy Rail Baltice, to mówimy również o kwestiach związanych z bieżącym podróżowaniem zarówno drogami jak i liniami kolejowymi, o przewozie towarów, ale również o kwestiach związanych ze strategicznymi zadaniami militarnymi, o przemieszczaniu wojsk, jeżeli to będzie potrzebne” — powiedział prezydent RP. Informując media, że w trakcie spotkania w cztery oczy, przypomniał litewskiemu koledze o kwestiach dotyczących ochrony praw litewskich Polaków, które dotychczas nie zostały zrealizowane.

WSPARCIE UKRAINY

Gitanas Nausėda oświadczył, że oba kraje nadal będą wspierały walczącą Ukrainę na arenie międzynarodowej.

Prezydenci oświadczyli, że jednym z najważniejszych zadań jest dbanie o bezpieczeństwo w regionie **Fot. Marek Borawski/KPRP**

dzynarodowej. „Apeluję o przekazanie Ukrainie broni dalekiego zasięgu. Jesteśmy gotowi wyszkolić ukraińskich żołnierzy na bazie polsko-litewsko-ukraińskiej brygady. Negocjacje pokojowe mogą być prowadzone tylko na zasadach ukraińskich. Nikt nie może żądać od Ukrainy zrzeczenia się swoich terytoriów, czy czegokolwiek jeszcze” — zaznaczył prezydent Litwy.

Dziennikarze zapytali prezydentów: czy można zestrzeliwać rosyjskie rakiety, które mogą wlecieć w przestrzeń powietrzną NATO. Prezydent Litwy oświadczył, że teraz trwają rozmowy z państwami sojuszniczymi.

„Państwa natowskie rozpoczęły dyskusję na ten temat. Dzisiaj nie możemy powiedzieć, że ta dyskusja jest zakończona i mamy jakieś jej konkretne rezultaty, ale nasze kraje wspólnie z innymi państwami inicjują takie dyskusje i chcą, by ta decyzja była podjęta przede wszystkim na szczeblu NATO” — odpowiedział Nausėda. Dodając, że

Polska dla Litwy jest przykładem, jeśli chodzi o wydatki na obronę: „Litwa już osiągnęła poziom 3 proc. (PKB) i nie zatrzymamy się na nim, ponieważ jesteśmy zainspirowani przykładem Polski”.

Po spotkaniu i konferencji prasowej Nausėda złożył wieniec na Placu Piłsudskiego: przed Grobem Nieznanego Żołnierza, przed pomnikiem ofiar tragedii smoleńskiej oraz przed pomnikiem prezydenta Lecha Kaczyńskiego. Później udał się na spotkanie z marszałkiem Sejmu Szymonem Hołownią.

Dzisiaj prezydenci obu krajów wezmą udział w Polsko-Litewskim Forum Biznesowym Sektora Obronnego. Później udadzą się do Lublina, gdzie spotkają się z żołnierzami Litewsko-Polsko-Ukraińskiej Brygady im. Wielkiego Hetmana Konstantego Ostrońskiego. Po spotkaniu w Muzeum Narodowym w Lublinie ma zostać podpisana deklaracja o stosunkach dwustronnych. ■

„Student szuka mieszkania” – tanio – niestety już nie jest...

Przyjrzeliliśmy się warunkom zakwaterowania przyszłych studentów. Ile kosztuje akademik czy prywatne mieszkanie? Pierwszy wariant – 50 euro, ale w trójkę. Drugi – do 400.

Aleksander Borowik

Wraz z początkiem nowego roku szkolnego do dużych miast masowo napłynęły rzesze studentów pierwszego roku. W tym roku na uczelnie wpłynęło prawie 25 000 wniosków, a trzeba wziąć pod uwagę, że uczelnie zlokalizowane w stolicy przyjmują co roku więcej studentów.

Czy wszyscy, którzy chcą otrzymać miejsce w akademiku, są tym zainteresowani? Rektor Uniwersytetu Wileńskiego (VU) Raimundas Balčiūnaitis powiedział, że w tym roku do pierwszej tury rekrutacji przyjęto 4,3 tys. studentów-nowicjuszy. A w akademikach udostępnionych przez uczelnię będzie mieszkać około 1,5 tys. studentów pierwszego roku.

50 EURO, ALE W TRÓJKĘ

„W akademikach mamy łącznie 5,5 tys. miejsc. Ale dla studentów pierwszego roku jest ich ok. 1,5 tys. W tym roku przyjmujemy około 98 proc. chętnych” – powiedział kanclerz VU. „Dlatego też tylko niewielka część tych, którzy chcieli akademiki, ich nie dostała” – dodał kanclerz.

Według niego ceny akademików są stabilne i nie rosną. Zaczynają się one od 50 euro miesięcznie. Tyle kosztuje jedno miejsce w pokoju na trzy osoby.

A najdroższa opcja może kosztować nawet kilkaset euro miesięcznie.

TENDENCJA DO PODWYŻEK

Marina Rustemowa, analityk nieruchomości, mówi, jak obecnie wygląda rynek wynajmu mieszkań.

— Tegoroczne lato nie jest w żaden sposób wyjątkowe w porównaniu z poprzednim rokiem. Wszystko z tego powodu, że w okresie letnim zwykle obserwowaliśmy wzrost cen najmu. W tym roku właściciele wynajmowanych mieszkań żyją z tymi

Ceny akademików zaczynają się od 50 euro miesięcznie. Tyle kosztuje jedno miejsce w pokoju na trzy osoby Fot. Freepik.com

samymi emocjami i nastrojem, mają tendencję do podwyższania cen. Teraz rynek już przeżył swoje ożywienie, co zwykle ma miejsce w lecie – mówi Marina Rustemowa.

— Porównując rok ubiegły i ten, notujemy wzrost cen od 5 do 10 proc. Czynsze nie rosną już tak szybko, ale powoli idą w górę – dodaje.

PŁACE ROSNĄ – NAJEM TEŻ

— Najczęściej ceny najmu są skorelowane ze zmianą wynagrodzeń. Jeśli płace ludzi wzrosną, dla wileńskich wynajmujących może to nie mieć większego znaczenia – czy wynajmujący pochodzi z innego miasta, czy jest studentem – mówi analityczka nieruchomości.

Jeśli studenci mają grube portfele, to na pewno jeszcze znajdą coś do wynajęcia. W porównaniu do sytuacji sprzed 10 lat rynek najmu znacząco się zmienił. Wtedy dominowały osoby fizyczne, tzw. naturalni inwestorzy, którzy wynajmowali mieszkania. Obecnie sporo mieszkań zostało od-

danych na najem od deweloperów, inwestorów, osób prawnych budujących bloki wielomieszkaniowe.

MNIEJ STUDENTÓW...

Analityczka nieruchomości podkreśla też, że liczba studentów maleje.

— Przed 15 laty liczba nowych studentów sięgała 32–34 tys. w całej Litwie. Teraz jest ich 12–13 tys., bo zmieniła się sytuacja demograficzna. Oczywiście pod tym względem konkurencja wśród studentów jest znacznie mniejsza. A to prowadzi do tego, że zdecydowana większość może otrzymać zakwaterowanie w akademikach instytucji edukacyjnych. Problem, który był dotkliwy jeszcze 5–8 lat temu, obecnie jest znacznie mniejszy – stwierdza Marina Rustemowa.

***

Obecnie najem jedno- lub dwupokojowego mieszkania w tzw. sypialnianych dzielnicach wileńskich może być w cenie od 300 do ponad 400 euro miesięcznie. ■

Koncert poświęcony Glaubitzowi w kościele Ducha Świętego

Międzynarodowy zespół muzyki dawnej „Canto Fiorito” zaprasza słuchaczy na piąty koncert „Twarz wileńskiego baroku V” poświęcony wybitnemu wileńskiemu architektowi Janowi Krzysztofowi Glaubitzowi.

Wyjątkowe wydarzenie odbędzie się w sobotę, 7 września, o godz. 17.30. w kościele Ducha Świętego w Wilnie (ul. Dominikańska 8). To okazja, by przenieść się w czasie i zanurzyć w muzyce, która mogła wybrzmiewać za czasów Glaubitza.

J. K. Glaubitz, który urodził się i wychował na Śląsku, przyjechał do Wilna w 1737 r. po wielkim pożarze, aby odbudować zniszczone kościoły i inne budynki, a mieszkając tutaj, rozwinął charakterystyczną wileńską szkołę architektury barokowej.

Ideą cyklu koncertów wykonywanych przez zespół „Canto Fiorito” pod batutą Rodrigo Calveyra jest organizowanie ich w tych kościołach, do których powstania przyczynił się J. K. Glaubitz. Koncertom muzyki barokowej towarzyszą wycieczki i wykłady.

KONCERTY W MIEJSCACH WYJĄTKOWYCH

Wydarzenia z tego cyklu miały już miejsce w kilku najszlachetniejszych budynkach odbudowywanych przez mistrza Glaubitza — wileńskim kościele ewangelickim (dwa razy), w kościele pw. św. Katarzyny i św. Janów. J. K. Glaubitz przyczynił się również do rekonstrukcji kościoła Ducha Świętego, tworząc jego ekspresyjną fasadę. Według niektórych badaczy Glaubitz wznosił dwie wysokie wieże charakterystyczne dla wileńskiego baroku, które później zostały obniżone. W opinii innych mógł być także autorem jego imponującego wnętrza. Więcej szczegółów opowie na początku koncertu historyk Erika Meškauskienė. Wyjątkowość tego kościoła polega również na tym, że jego organy zostały wykonane przez słynnego mistrza Adama Gottloba Caspariniego, który również urodził się na Śląsku — są to największe zachowane organy Caspariniego w Europie.

Podczas koncertu „Canto Fiorito” wystąpi wspólnie z zespołem mu-

zyki dawnej „Nova Silesia” z Polski oraz Kłajpedzką Orkiestrą Kameralną, która specjalizuje się w muzyce barokowej.

— Z polskim zespołem „Nova Silesia” współpracujemy od samego początku trwania cyklu poświęconego Glaubitzowi. Pierwszy nasz wspólny koncert odbył się już w 2019 r. Pięknie się splotło, że „Nova Silesia” zgłębia muzyczną spuściznę tego samego regionu, z którego pochodził wybitny architekt. Dzięki tej współpracy zostaliśmy już nie tylko kolegami po fachu, ale też przyjaciółmi — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” mówi Renata Dubinskaitė, wokalistka i producentka międzynarodowego zespołu muzyki dawnej „Canto Fiorito”. Jak dodaje, trzon zespołu „Nova Silesia” stanowią dwie osoby: Agnieszka Wesołowska (klawesyn, organy) oraz jej mąż, Tomasz Wesołowski (fagot barokowy).

W PROGRAMIE — UTWORY RÓWIEŚNIKÓW GLAUBITZA

W programie koncertu, który się odbędzie w kościele Ducha Świętego,

jedynym wileńskim kościele, w którym msze święte są sprawowane wyłącznie po polsku, znajdują się przede wszystkim utwory rówieśników J. K. Glaubitza, czyli polskich kompozytorów Grzegorza Gerwazego Gorczyckiego i Johanna Gottlieba Janitscha. Obydwaj kompozytorzy, podobnie jak Glaubitz, wywodzą się ze Śląska, oraz podobnie jak architekt, tworzyli w stylu późnego baroku. Program uzupełnią utwory jednego z najważniejszych kompozytorów tworzących w stylu galant Johanna Gottlieba Grauna oraz Jana Dismasa Zelenki. J. G. Graun w tym czasie uważany był za jednego z najsłynniejszych skrzypków, był także nauczycielem gry na skrzypkach Wilhelma Friedemanna Bacha, syna Jana Sebastiana Bacha. J. D. Zelenka, nazywany „czeskim Vivaldim”, zyskał uznanie za swoje muzyczne nowatorstwo. Utwory sakralne i instrumentalne tych kompozytorów wykona czworo śpiewaków, orkiestra i klawesyn, koncert poprowadzi R. Calveyra. Wstęp na koncert jest wolny. ■

Opr. Anna Pieszko,
na podst. mat. pras., inf. wł.

Koncerty pod batutą Rodrigo Calveyra są organizowane w tych kościołach, do których powstania przyczynił się Jan Krzysztof Glaubitz. Fot. organizatorzy

XV Bałtyckie Triennale: polskie akcenty

6-7 września 2024 r. w Centrum Sztuki Współczesnej w Wilnie odbędzie się weekend otwarcia wystawy „Ten sam dzień” w ramach XV Bałtyckiego Triennale. Na wystawę składają prace ponad 50 twórców z całego świata.

Polskę będą reprezentowali twórcy filmów krótkometrażowych Ewa Partum (film „Drawing TV”), Jolanta Marcolla (film „Kiss”) oraz Kazimierz Bendkowski (film „Centrum”). Partnerem projektu jest Instytut Polski w Wilnie.

Ewa Partum (ur. 1945) — artystka, prekursorka sztuki konceptualnej i feministycznej. Jest autorką performansów, akcji w przestrzeni publicznej, filmów eksperymentalnych oraz poezji wizualnej. W latach 1963-65 studiowała w Łodzi w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Pięknych według programu Władysława Strzemińskiego, następnie w latach 1965-70 na wydziale malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, gdzie obroniła dyplom na temat poezji jako sztuki (...). Od roku 1983 mieszka i pracuje w Berlinie.

W wieńczącym cykl „Kino tautologiczne” filmie „Drawing TV” artystka podejmuje problematykę mediów masowych. Dokonuje artystycznych interwencji w emitowany w telewizorze obraz, dorysowując flamastrem na ekranie własne wizualne komentarze. Ingerując w przekaz PRL-owskich programów informacyjnych odsłania ich propagandowy język i nadmierną ideologizację. Wykorzystuje do tego metody typowe dla filmu strukturalnego — nurtu filmu artystycznego, powstałego pod koniec lat 60., który redukując do minimum przekazywane znaczenia i narracje skupił się na analizie struktury i właściwości materiałowych medium filmowego (...).

Jolanta Marcolla (ur. 1950) — polska artystka współczesna, fotografka, ilustratorka i wydawczyni. Była jedną z założycielek grupy artystycznej znanej jako Galeria Sztuki Aktualnej, powstałej na początku lat 70. Jej członkami byli studenci i absolwenci wrocławskiej Akademii Sztuk Pięknych (wydziały malarstwa i rzeźby) zainteresowani filmem i fotografią. Filmy Jolanty Marcolla skupiają się na analizie właściwości medialnych

■ Ewa Partum, Ćwiczenia 1972 Fot. organizatorzy

filmu i wideo (szczególnie relacji między filmem i rzeczywistością w nim przedstawioną). Są to najczęściej bardzo długie pętle.

Najbardziej rozpoznawalną pracą Marcolla jest film „Kiss” z 1975 roku oparty na charakterystycznym dla twórczości artystki zapętleniu prostego motywu. W kadrze widzimy samą Marcollę, która wielokrotnie powtarza prosty gest posłania dłonią pocałunku ku kamerze. Przez przyglądanie się temu, jak odbiór sytuacji zmienia się w wyniku wielokrotnego jej powtórzenia, Marcolla ponownie wyprzedziła medialną rzeczywistość i stworzyła, jak zauważała Marika Kuźmicz, rodzaj protogifu, krótkiego zapętlonego obrazu jakby zawieszzonego pomiędzy fotografią a filmem, co jednocześnie zapowiadało medialną eksploatację wizerunków osób publicznych i cyrkulację obrazów w mediach społecznościowych, powielanych niemal do całkowitej utraty znaczenia.

Kazimierz Bendkowski (ur. 1948) — otrzymał wykształcenie przede wszystkim jako fotograf. Jego realizacje filmowe analizują sposób, w jaki manipulacja obrazem i dźwiękiem wpływa na percepcję. Jak pisał o swo-

im filmie sam artysta: „potencjał dynamiki obrazu filmowego i dźwięku został zweryfikowany za pomocą następujących elementów: opowieść aktora; zmiana punktu widzenia przy nieprzerwanej rejestracji przestrzeni; powielanie zarejestrowanych obrazów przestrzeni; włączenie elementów statycznych w obrazy cechujące się dużą dynamiką; zwiększenie kontrastu; fragmentaryczna rejestracja przestrzeni; identyfikacja przedmiotu i istoty ludzkiej; fragmentaryczne przedstawienie ciała ludzkiego; dynamiczny montaż wszelkich relacji”.

Film eksperymentalny K. Bendkowskiego „Centrum” stanowi próbę oddania wizualnych i dźwiękowych wrażeń przy pomocy rozmaitych efektów (migotanie, rozwarstwianie, pulsowanie oraz echa, dźwięków syntezatora), jednocześnie jest próbą zrównoważenia dwóch dyskursów - analitycznego i przedstawieniowego, strukturalnego i poetyckiego.

***

Szczegółowy program Triennale: <https://cac.lt/paroda/15-oji-baltijos-trienale/>

■ Inf. Instytut Polski w Wilnie

Kubilius nowym eurokomisarzem. Politolog: „Kandydatura średnia”

Antoni Radczenko

3 września odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Sejmu, na którym odbyło się głosowanie w sprawie litewskiego przedstawiciela w Komisji Europejskiej. Kandydatem koalicji rządzącej, którego poparł też prezydent, był Andrius Kubilius. 70 posłów głosowało za kandydaturą Kubiliusa, 24 — przeciw, a kolejnych 15 wstrzymało się od głosu.

PRACA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Kandydat przed głosowaniem oświadczył posłom, że na razie dokładnie nie wie, jaką dziedziną będzie kurował na stanowisku eurokomisarza. Zaznaczył jednak, że ma duże doświadczenie w zakresie polityki zagranicznej, obrony oraz rozwoju UE. „Dwukrotnie byłem premierem. Otrzymałem nawet tytuł premiera kryzysowego. Nie boję się żadnej pracy i odpowiedzialności, jeśli zostanę eurokomisarzem” — przekonywał polityk.

Kandydat oświadczył, że zdziwiło go poparcie ze strony ośrodka prezydenckiego, ponieważ niejednokrotnie krytykował urzędującą głowę państwa. W interesie Litwy, oświadczył Kubilius, jest dalsze wsparcie Ukrainy. „Tam się decydują kwestie bezpieczeństwa Europy oraz kwestie dotyczące naszego bezpieczeństwa” — podkreślił europoseł.

Zanim wyłoniono obecnego kandydata, to przez wiele miesięcy toczyła się batalia pomiędzy Gitanasem Nausėdą a konserwatystami. Konserwatyści, będąc wiodącą siłą w koalicji rządzącej, na stanowisku eurokomisarza widzieli szefa MSZ i partii Gabrieliusa Landsbergisa. Prezydent jednak kategorycznie sprzeciwiał się tej kandydaturze. Ostatecznie udało się znaleźć kompromis.

Andrius Kubilius został nowym eurokomisarzem. Politolog Šarūnas Liekis sądzi, że problem Litwy polega na tym, że do Komisji Europejskiej oddelegowywane są osoby z nadania politycznego, natomiast absolutnie nie zwraca się uwagi na ich kompetencje.

„Dwukrotnie byłem premierem. Otrzymałem nawet tytuł premiera kryzysowego. Nie boję się żadnej pracy i odpowiedzialności, jeśli zostanę eurokomisarzem” — przekonywał Kubilius. Fot. Julius Kalinskas, ELTA

3 września odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Sejmu, na którym odbyło się głosowanie w sprawie litewskiego przedstawiciela w Komisji Europejskiej. Kandydatem koalicji rządzącej, którego poparł też prezydent, był Andrius Kubilius.

PROBLEM W SYSTEMIE

Historyk, politolog oraz dziekan Wydziału Dyplomacji i Nauk Politycznych Šarūnas Liekis twierdzi, że obaj kandydaci średnio nadają na stanowisko przedstawiciela Litwy w Komisji Europejskiej.

— Problem Litwy to system wyboru samego eurokomisarza. W Polsce na przykład udaje się wybrać odpowiednie osoby. Teraz eurokomisa-

rzem ze strony Polski ma być Piotr Serafin. Jest to naprawdę osoba kompetentna, z dużym stażem urzędniczym, rozumie się w sprawach unijnych. Natomiast my potrzebujemy zawsze politykierstwa. Co z tego, że Kubilius był premierem? To był chyba jeden z najgorszych premierów w historii kraju. Jak on walczył z kryzysem przy pomocy tych wszystkich nocnych reform? — oświadcza w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”.

Zdaniem politologa Litwa zazwyczaj oddelegowuje do Komisji Europejskiej osoby z najbliższego otoczenia kierownictwa partii.

— Kończy się kadencja. Ludzie są rozczarowani odchodzącą ekipą. Wtedy największa partia wysyła ich do Brukseli.

Zarówno Gabrielius Landsbergis jak i Andrius Kubilius są zaliczani do najbardziej niepopularnych polityków w państwie.

12.>>

Jeśli politykowi nie ufają wyborcy w kraju, to naiwnie jest mieć nadzieję, że mu zaufa pół miliarda mieszkańców Unii Europejskiej — oświadcza Šarūnas Liekis.

STANOWISKO OPOZYCJI

Przed głosowaniem sejmowa opozycja nawoływała do głosowania przeciwko Kubiliusowi. Posłanka Agnė Širinskienė oświadczyła, że gdyby opozycja poparła kandydata znając jego polityczną biografię, wyglądałoby to jako coś „bardzo żalostnego”. „Pan Kubilius jest mocno oderwany od spraw litewskich. Warto zaznaczyć, że jego dorobek w Parlamencie Europejskim generalnie nie ma nic wspólnego z dziedzinami, na które teraz pretenduje” — oświadczyła polityk.

Przeciwny Kubiliusowi był też Związek Demokratów „W imię Litwy”. „Członkowie frakcji dobrze pamiętają działalność Kubiliusa wewnątrz kraju i jego decyzje. Zarówno będąc premierem, jak i będąc w opozycji. Często te decyzje nie były poparte ani logiką ekonomiczną, ani interesami państwa” — zaznaczył Saulius Skvernelis.

Na „nie” był też Związek Chłopów i Zielonych. „Argumenty niejednokrotnie wymienialiśmy. Kandydat ma plusy i minusy. Ludzie być może zapomnieli, ale politycy raczej nie. Dobrze pamiętamy czasy, kiedy był

premierem i jakie były popełnione błędy. Z powodu których nie możemy go poprzeć” — wytłumaczyła stanowisko partii starosta frakcji Aušrinė Norkienė.

DWUKROTNY PREMIER

Urodzony w 1956 r. w Wilnie od początku jest związany ze Związkiem Ojczyzny. Dwukrotnie piastował stanowisko premiera. Pierwszy raz stanął na czele rządu w latach 1999–2000, następnym razem był premierem w latach 2008–2012. W trakcie drugiej kadencji był mocno krytykowany przez opozycję za anty kryzysowe reformy.

W roku 2010 tuż przed ostatnią wizytą zagraniczną Lecha Kaczyńskiego Sejm Litwy odrzucił projekt ustawy o oryginalnej pisowni nazwisk. Osobiście Kubilius głosował za projektem. Kilka dni po katastrofie smoleńskiej ówczesny premier Litwy ubolewał, że w ten sposób Litwa pożegnała Kaczyńskiego. „Jest to bardzo bolesna lekcja, być może była potrzebna, abyśmy wyciągnęli odpowiednie wnioski” — zaznaczył Kubilius.

Do roku 2019, kiedy to został wybrany do Parlamentu Europejskiego, był posłem w Sejmie. W 2024 r. został wybrany ponownie do PE. ■

TVP
WILNO

„Gabrielius Landsbergis i Andrius Kubilius są zaliczani do najbardziej niepopularnych polityków w państwie” — mówi Šarūnas Liekis **Fot. M. P.**

Litewski wiceminister z wizytą na Tajwanie

Karolis Žemaitis, wiceminister gospodarki i innowacji, w dniach 3-6 września odwiedza Tajwan, aby spotkać się z przedstawicielami wiodących firm naukowych i technologicznych na wyspie, bankami i potencjalnymi inwestorami.

„Szukamy sposobów na stworzenie nowych możliwości współpracy dla naszych firm. Niedawno zrobiliśmy ważny krok, podpisując przełomowe porozumienie w sprawie unikania podwójnego opodatkowania, które otworzy drzwi dla większej liczby inwestycji i stworzy bardziej sprzyjające środowisko dla rozwoju biznesu. W związku z tym obecnie omawiamy możliwości inwestycyjne” — powiedział Žemaitis.

Wiceminister spotka się z przedstawicielami branży laserowej, kilkoma tajwańskimi bankami i wiodącymi firmami na Tajwanie. Przedstawiciele litewskich firm laserowych również udadzą się na Tajwan, aby wziąć udział w wystawie półprzewodników.

W sierpniu przedstawiciele litewskiego przedstawicielstwa handlowego w Tajpej i tajwańskiego przedstawicielstwa na Litwie podpisali umowę w sprawie unikania podwójnego opodatkowania dochodów i kapitału oraz zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania.

W Wilnie w 2021 r. otwarto przedstawicielstwo Tajwanu, które pogłębia współpracę obu krajów. Rok później podobna placówka Litwy otworzyła się w Tajwanie.

Opr. A.K. na podst. BNS, inf. wł. Fot. Dainius Labutis, ELTA

Rolnicy będą mogli sprzedawać tradycyjne napoje alkoholowe

We wtorek, 3 września, Sejm RL zatwierdził zmiany w ustawie alkoholowej, które umożliwią rolnikom sprzedaż tradycyjnych napojów alkoholowych domowej roboty. Ustawa wejdzie w życie 1 listopada 2024 r.

Honorata Adamowicz

Zmiany w ustawie pozwolą rolnikom, którzy uzyskali certyfikat tradycyjnego rzemiosła zgodnie z procedurą określoną przez Ministerstwo Rolnictwa, na produkcję w zagrodach agroturystycznych domowej wódki i innych tradycyjnych napojów w ilości do 1 000 litrów w ciągu roku kalendarzowego.

LEPSZA KONTROLA

— Obecnie to, co wcześniej było nielegalne, musi zostać zarejestrowane i zalegalizowane. Do tej pory produkcja wódki domowej była niekontrolowana, a teraz dzięki zmianom w ustawie będzie kontrolowana. Jest to fundamentalna zmiana. Wiedzieliśmy, że wódka domowa była produkowana nielegalnie i sprzedawana, ale nie zawsze udawało się to udowodnić. A teraz będzie to legalne i z łatwością będzie można to kontrolować. Ustawa ta świadczy o tym, że rolnicy będą mogli wódkę domowej roboty produkować, sprzedawać zgodnie z zasadami, rozdawać, a nasze dziedzictwo, które zna większość ludzi na Litwie, w końcu stanie się legalne — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Viktoras Pranckietis, przewodniczący sejmowego komitetu ds. wsi.

Już w 2021 r. posłowie zaproponowali wprowadzenie zezwolenia na przygotowywanie, przechowywanie i sprzedaż wódki domowej roboty i innych tradycyjnych napojów alkoholowych o mocy poniżej 65 stopni przez rolników zarejestrowanych w rejestrze litewskich rolników, którzy zajmują się turystyką wiejską i są certyfikowanymi tradycyjnymi rzemieślnikami. Rząd zatwierdził projekt, ale zaproponował dodanie przepi-

su zezwalającego na sprzedaż alkoholu domowej roboty wyłącznie w gospodarstwie agroturystycznym rolnika i tylko konsumentowi końcowemu. Rząd domagał się również, aby rolnicy byli zobowiązani do testowania jakości i bezpieczeństwa swoich napojów w laboratoriach.

BUDŻET PAŃSTWA ZYSKA OK. 1 MLN EURO

— Teraz po zmianie w ustawie jakość alkoholu domowej roboty będzie kontrolowana. To znaczy, że kontrola jakości jest jedną z form zapewniających dobrą jakość alkoholu i chroniących konsumenta przed zatruciem. Oznacza to, że alkohol musi być przygotowywany zgodnie z technologią, która nie zawiera szkodliwych substancji. Po to właśnie istnieją metody kontroli i metody księgowane, aby nie dochodziło do nadużyć — zaznacza Pranckietis.

Zmiany w ustawie zakładają możliwość produkcji domowej wódki i innych tradycyjnych napojów w gospodarstwach agroturystycznych przez rolników, którzy uzyskali certyfikat tradycyjnego rzemieślnika zgodnie z procedurą ustanowioną przez Ministerstwo Rolnictwa, w maksymalnej ilości 1 000 litrów w ciągu roku kalendarzowego. Według projektodawców zmiany te zmniejszą przestępczość w kraju poprzez zapewnienie kontroli nad ilością produkcji alkoholu i jakością wytwarzanych trunków.

Szacuje się, że zakup licencji na produkcję domowego alkoholu dla około 200 gospodarstw agroturystycznych, z których każde będzie produkować 500 litrów czystego alkoholu, przyniesie budżetowi państwa ok. 1 mln euro rocznie z tytułu podatku akcyzowego.

Na Litwie jest 300 certyfikowanych producentów produktów spożywczych dziedzictwa narodowego, w tym około 70 rolników. ■

Rolnicy, którzy uzyskali certyfikat tradycyjnego rzemiosła, w ciągu roku będą mogli produkować w zagrodach agroturystycznych do 1000 litrów domowej wódki i innych tradycyjnych napojów. Fot. freepik.com

Pomóż zapobiec utracie wartości odpadów zielonych

Odpady zielone to pozostałość po zieleniącym się lecie. Odpowiedzialne gospodarowanie nimi pomoże zapobiec pożarom i sprawi, że system gospodarki odpadami będzie działał sprawnie. Ponadto będzie też powód do dumy: Twoje odpady zielone zamienią się w wysokiej jakości kompost.

Kompost wytwarzany z odpadów zielonych dostarczanych do punktów zbiórki odpadów zielonych jest teraz dostępny w lokalizacjach VAATC.

Odpady zielone obejmują liście roślin, odpady z przycinania i odpady ogrodowe, ścinki trawy, kwiaty, odpady z pielienia, darń, odpady owocowe i warzywne, ziemię doniczkową, słomę, siano, korę drzew, trociny, wióry drzewne, a także małe gałęzie z przycinania drzew i krzewów oraz pniaki o małej średnicy.

Spalanie odpadów zielonych lub wyrzucanie ich do pojemników na odpady zmieszane uznaje się za szkodliwe praktyki gospodarowania odpadami. Ważne jest, aby nie tylko samemu tego nie praktykować, ale również nie tolerować takich zachowań u innych. Spalanie stwarza zagrożenie zarówno dla spalającego, jak i osób znajdujących się w jego otoczeniu, a przy silnym wietrze ogień może się rozprzestrzenić i stać się niemożliwy do opanowania.

Jeśli odpady zielone są wyrzucane do pojemników na zmieszane odpady komunalne, niemożliwe staje się wytworzenie z nich kompostu lub innych wartości, co zwiększa koszty gospodarki odpadami, a w konsekwencji koszty przetwarzania odpadów ponoszone przez mieszkańców.

Kompostowanie to najwygodniejszy i najbardziej praktyczny sposób pozbywania się odpadów zielonych. Kompostowanie jest możliwe nie tylko w ogrodzie, ale także w mieście lub w mieszkaniu,

Wysokiej jakości kompost z odpadów zielonych jest dostępny w punktach zbiórki odpadów zielonych **Fot. VAATC**

a jeśli nie masz na to środków, możesz pozbyć się odpadów zielonych w punktach zbiórki odpadów zielonych w okolicach Wilna. Ich adresy i kontakty można znaleźć na stronie <https://www.vaatc.lt/aiksteles/>.

Objętość bezpłatnie przyjmowanych odpadów wynosi do 1000 kg (lub 3 m³) rocznie na mieszkańca, a w przypadku przekroczenia limitów bezpłatnego odbioru odpadów zielonych stawka za 1 m³ wynosi 4,97 euro z VAT. W przypadku osób prawnych odpady zielone przyjmowane są wyłącznie odpłatnie – 1 m³ za stawkę 4,97 euro z VAT.

Ważne jest, aby pniaki dostarczane do punktów były wolne od kamieni i gleby, a inne odpady zielone były wolne od zanieczyszczeń, takich jak opakowania z tworzyw sztucznych, papier (gazety, czasopisma), odpady zwierzęce (mięso, ryby, kości, tłuszcz, produkty mleczne), gleba, piasek, kamienie i odpady niebezpieczne (tłuszcz, zanieczyszczone opakowania).

Miejsca zbiórki odpadów zielonych są wykorzystywane do formowania stosów odpadów zielonych, które są następnie okresowo zużywane, rozdrabniane i przesiewane. Podczas tego procesu monitorowana jest temperatura i zawartość wilgoci w uformowanych stosach. Na koniec przeprowadzane są testy laboratoryjne w celu sprawdzenia, czy kompost spełnia wymagania jakościowe.

Wysokiej jakości kompost z odpadów zielonych jest dostępny w punktach zbiórki odpadów zielonych <https://www.vaatc.lt/aiksteles/>. Jest to doskonałe narzędzie do ulepszania gleby i nawożenia różnych roślin zewnętrznych i wewnętrznych, zastępujące nawozy chemiczne.

Aby uzyskać więcej informacji na temat procedury przyjmowania odpadów zielonych, warto odwiedzić stronę internetową UAB „VAATC” <https://www.vaatc.lt/zaliosios-atliekos/>.

Akropolis Vingis: samorząd dał zgodę, powstanie 8 tys. nowych miejsc pracy

W Wilnie powstanie kolejne potężne centrum handlowe. Inwestor ma już pozwolenie na budowę dużego obiektu w pobliżu parku Zakret.

Projekt Akropolis Vingis przewiduje wybudowanie nowoczesnej dzielnicy z wewnętrznymi ulicami, salą koncertową, centrum konferencyjnym, halą gastronomiczną, biurami i apartamentowcami. Wszystkie przestrzenie zostaną połączone, będą tu otwarte i zadane wewnętrzne deptaki.

INWESTYCJE HANDLOWE I MIESZKANIOWE

Gmachy zakładu Velga są już zniszczone, teren uporządkowany, zanieczyszczony grunt został usunięty. Samorząd Miasta Wilna zapowiada, że na terytorium zakładu, który działał do 2000 r., powstanie prawdziwe miasto — budynki administracyjne, handlowe,

o przeznaczeniu kulturalnym, hotele. Ogółem wielofunkcyjne gmachy zajmą powierzchnię 306 tys. m kw. Na powierzchni 114 tys. m kw. powstaną podziemne parkingi.

Wybudowanie kompleksu handlowego oraz bloków mieszkalnych zaplanowane jest przy ul. Geležinio Vilko 2 na obszarze 14 ha. Kompleks powstanie na terenie zburzonego zakładu elektrotechnicznego Velga. Pozwolenie na budowę wydał stołeczny samorząd.

Na większej działce o powierzchni 10,3 ha ma powstać wielofunkcyjny zespół budynków Akropolis Vingis. Na mniejszej części, na obszarze 3,7 ha spółka Galio Group buduje dzielnicę mieszkaniową reVingis.

Kompleks Akropolis Vingis będzie posiadał parking podziemny o około 3 400 miejscach, parking naziemny o 800 miejscach, blisko 100 miejsc służących do parkowania pojazdów wyznaczono na wewnętrznych uliczkach wielofunkcyjnego obiektu.

NOWA DZIELNICA

Akropolis Vingis rozlokuje się na powierzchni podobnej do tej, którą zajmuje centrum handlowe Akropolis.

17.>>

Projekt Akropolis Vingis przewiduje wybudowanie nowoczesnej dzielnicy z wewnętrznymi ulicami Fot. vilnius.lt

16.>>

Nowy kompleks będzie składał się z oddzielnych budynków i będzie stanowić jakby oddzielną dzielnicę. Teren tej mikrodzielniczy zostanie zazieleniony, będą miejsca do parkowania, ławki, strefy rekreacyjne, ścieżki rowerowe i alejki dla pieszych. Przestrzenie publiczne zajmą 45 proc. powierzchni kompleksu handlowego. Na parterze budynków rozlokują się sklepy. Część kompleksu będzie pod dachem, część pod otwartym niebem.

Zgodnie z projektem na wschodnim krańcu obiektu, na rogu ulic Geležinio Vilko i M. K. Čiurlionio powstanie sala kinowa, na północnym, w pobliżu parku Zakret planuje się wybudować centrum konferencyjne, w zachodniej części — salę koncertową. Projekt przewiduje także halę gastronomiczną Foodcourt na obrzeżach Zakretu.

PRIORYTET DLA PIESZYCH I ROWERZYSTÓW

Do nowej dzielnicy można będzie wjechać z ulicy Geležinio Vilko, podziemnym tunelem z ul. Gerosios Vilties i z ul. Eigulių. Na terytorium kompleksu priorytet będą mieli piesi i rowerzyści. Osobny projekt przewiduje remont ulic Gerosios Vilties i Elektrinės. Po zakończeniu prac do Akropolis Vingis można będzie wygodniej dojechać z centrum miasta rowerem lub dojść pieszo.

Kompleks Akropolis Vingis będzie posiadał parking podziemny o około 3 400 miejscach, parking naziemny o 800 miejscach, blisko 100 miejsc służących do parkowania pojazdów wyznaczono na wewnętrznych uliczkach wielofunkcyjnego obiektu. Szacuje się, że po zrealizowaniu projektu powstanie około 8 tys. nowych miejsc pracy. Autorem projektu jest firma Do Architects, wykonawcą Akropolis Group.

TERENY DAWNEJ DZIELNICY PRZEMYSŁOWEJ

Nowa dzielnica powstanie w pobliżu parku Zakret, na terenie dawnej dzielnicy przemysłowej Wilcza Łąpa (Vilkpėdė). Położo-

■ Nowa dzielnica powstanie w pobliżu parku Zakret Fot. Marian Paluszkievicz

ne nad Wilią obszary są zazielenione, mają wygodne połączenie z centralną częścią miasta. Obecnie trwa tu budowa nowoczesnych dzielnic mieszkaniowych reVingis, Park Space i River Spice. Koniec budowy Park Space i River Spice zaplanowany jest na 2025 r. Powstanie tu 155 mieszkań oraz 7 lokali o przeznaczeniu komercyjnym. Inwestycje w budowę tych dzielnic wyniosą około 38 mln euro. Zakończenie budowy dzielnicy reVingis już dobiega końca. Projekt od razu spotkał się z wyjątkowym zainteresowaniem — na długo przed zakończeniem budowy wszystkie 154 mieszkania zostały wykupione.

URZĘDNICY UWZGLĘDNIŁI UWAGI MIESZKAŃCÓW

Dwa razy projekt Akropolis Vingis był zaprezentowany dla mieszkańców miasta.

Zgodnie z projektem na wschodnim krańcu obiektu, na rogu ulic Geležinio Vilko i M. K. Čiurlionio powstanie sala kinowa, na północnym, w pobliżu parku Zakret planuje się wybudować centrum konferencyjne, w zachodniej części — salę koncertową.

— Tradycyjnie do udziału w prezentacji zapraszani byli wszyscy chętni. Z zasady są to mieszkańcy pobliskich dzielnic, których najbardziej interesuje, jakie zmiany zajdą w pobliżu ich miejsca zamieszkania. Każdy mógł zgłosić swoje uwagi i spostrzeżenia. Przed zatwierdzeniem planu budowy zostały one uwzględnione przez pracowników samorządu stołecznego. Po uwzględnieniu wszystkich zastrzeżeń, które wpłynęły ze strony mieszkańców, projekt został nieco zmieniony, m.in. ośmiopiętrowe budynki administracyjne zmniejszono o jedno piętro, stworzono większą przestrzeń publiczną — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Gabrielius Grubinskas, rzecznik prasowy samorządu stołecznego.

REWITALIZACJA STAREJ DZIELNICY

Długość wybrzeża Wilii w dzielnicy Wilcza Łąpa sięga 10 km. Planuje się tu zainstalowanie ścieżki dla pieszych biegnącej wzdłuż Wilii oraz tarasu widokowego. Na brzegu ma powstać przystań dla kajaków. Most Elektrinės został poddany rekonstrukcji, w najbliższych latach planowana jest budowa kolejnego mostu dla pieszych. Ze względu na szybki rozwój dzielnicy zakłada się, że do 2030 r. mieszkańców Wilczej Łąpy będzie dwa razy więcej. Obecnie mieszka tu 20 tys. osób. ■

Justyna Giedrojė
Na podst. vilnius.lt, inf. wł.

Pożegnanie lata w Rudominie: koncert, który połączył pokolenia

„Mieszkańcy Rudomina mogą się bawić lepiej niż mieszkańcy dużych miast” — mówił podczas koncertu na pożegnanie lata Robert Duchniewicz, mer rejonu wileńskiego.

Ilona Lewandowska

O tym, że wydarzenie było udane, świadczą najlepiej tłumy gości, którzy bawili się do późnych godzin nocnych.

„Goodbye summer party”, podobnie jak inne masowe wydarzenia organizowane przez Centrum Kultury w Rudominie zgromadziło tysiące gości. Do przyjazdu nawet z dalszych miejscowości zachęcały wspaniała pogoda i bardzo ciekawa propozycja, przygotowana przez RCK. Widownię zapełnili młodzi ludzie, świetnie bawiła się również nieco starsza widownia. Rudomińskie „Pożegnanie lata” połączyło pokolenia.

GWIAZDY Z POLSKI I LITWY

Gwiazdą koncertu, która przyjechała z Polski, był Rui Carlos Ferreira — eks wokalista legendarnego zespołu Bad Boys Blue, który pochodzi z Mozambiku, ale to właśnie z Polską związał swoje życie artystyczne. Można go było zobaczyć w popularnych serialach telewizyjnych jak: „13 Posterunek”, „Londyńczyki”, a także w kilku filmach, np. w „Testosteronie” czy „Enaku”. Jako aktor występował też w Teatrze Rozmaitości (spektakl „Uroczystość”). W 2005 r. Carlos został prezenterem widowiska muzycznego „Stratosfera” w TVP 1. W 2006 poprowadził kolejny muzyczny program — „Party to Learn”, tym razem dla TVN. Jako warm-upper przez lata współpracował z telewizją TVN, m.in. przy produkcji show „Milionerzy”, „Big Brother”, „Wybacz mi”, jak również z Polsatem przy „Idź na całość”.

Gwiazdą z Litwy była natomiast Katarzyna Zvonkuvienė, której nikomu na Wileńszczyźnie nie trzeba przedstawiać, warto jedynie przypomnieć, że pochodzi z Miednik w rejonie wileńskim i to właśnie od takiej małej, rejonowej sceny rozpoczęła się jej wielka kariera.

Na plenerowej scenie wystąpi m.in. zespół Vilsa z Rykont w rejonie trockim, który w swoim repertuarze ma

Gwiazdą koncertu, która przyjechała z Polski, był Rui Carlos Ferreira — eks wokalista legendarnego zespołu Bad Boys Blue

muzykę estradową i instrumentalną, a także oryginalne utwory w języku polskim autorstwa Władysława Niedźwieckiego — ojca wokalisty zespołu Dariusza Niedźwieckiego.

Widzowie obejrzeli także występy Modus Dance Studio, zespołu tanecznego działającego już od 20 lat, któ-

rym kieruje profesjonalna tancerka i pedagog tańca Wiktoria Nenartovič. Bardzo atrakcyjną częścią wydarzenia był również nocny pokaz sztuki ognia w wykonaniu Viduramžiai LT — zespołu, który pasję do historii łączy ze sztukami wizualnymi.

19.>>

Gwiazdą z Litwy była Katarzyna Zvonkuvienė, której wielka kariera rozpoczęła się kiedyś właśnie od takiej małej, rejonowej sceny

18.>>

Wieczór poprowadził doskonale znany polskiej publiczności DJ Pablo Belous.

DOSKONAŁA MOTYWACJA DLA MŁODEGO POKOLENIA

— Dla wielu osób niemalym zaskoczeniem było, że Carlos, muzyk, który występował Bad Boys Blue, a pochodzi z Mozambiku, tak świetnie mówi po polsku, że od lat mieszka w Polsce i tam tworzy. To bardzo dobra zachęta dla nas wszystkich, by na nowo spojrzeć na perspektywę, jakie daje nam znajomość języka polskiego i kultury. Bardzo się cieszę, że mogliśmy również zaprezentować zespoły z Wileńszczyzny. Sukcesy muzyczne Polaków z Wileńszczyzny są dla nas bardzo ważne. Mamy wielu bardzo uzdolnionych ludzi, a osoby takie jak Katarzyna Zvonkuvienė są motywacją dla młodego pokolenia, by nie zatrzymywać się jedynie na poziomie amatorskim w muzyce, ale sięgać dalej, do poziomu profesjonalistów — mówi Wioleta Ciereszko, dyrektorka Centrum Kultury w Rudominie (RKC).

Jak zauważa dyrektorka RKC repertuar koncertowy był tworzony tak, aby nie tylko odpowiadać na potrzeby widzów, ale jednocześnie je kształtować.

— Mamy na Wileńszczyźnie bardzo wiele wydarzeń w języku polskim czy litewskim, jeśli chodzi o folklor czy tzw. kulturę wysoką, ale nie jest to propozycja, która interesuje wszystkich. Szeroko pojęta rozrywka, muzyka popularna to obszar, który ciągle jest niedoceniany, traktowany bardzo pobłaźliwie i pewnie dlatego współczesne popularne polskie piosenki nie tak łatwo wygrywają walkę o słuchaczy na Wileńszczyźnie. Nasze „Pożegnania lata” pokazuje, że można się świetnie bawić po polsku, litewsku czy przy przebojach, które powstały na Zachodzie — powiedziała dyrektorka RKC.

DUŻE DOŚWIADCZENIE I OGROM PRACY

Centrum Kultury w Rudominie ma już bardzo duże doświadczenie w organizowaniu imprez masowych. Lokalna infrastruktura nie jest co prawda pod tym względem idealna, ale zainteresowanie odbiorców pokazuje, że trzeba w tym kierunku pracować.

Ważna jest nie tylko zabawa, ale też dobrze przekąski!

O tym, że wydarzenie było udane, świadczą najlepiej tłumy gości, którzy bawili się do późnych godzin nocnych

„Ta impreza staje się piękną tradycją, która powinna być kontynuowana. Najważniejsze to postawić przed sobą zadanie i wszystko dobrze zaplanować” — zauważał podczas koncertu mer Duchniewicz, zapewniając jednocześnie, że w następnych latach będą organizowane imprezy z rozmachem takim, aby mieszkańcy Rudomina mogli bawić się lepiej niż mieszkańcy dużych litewskich miast.

Doświadczenie pokazuje, że chętnych do zabawy nie zabraknie, ale za nim zabłyszczą światła i popłynie muzyka, konieczny jest ogrom pracy.

— Organizacja tak dużego koncertu to oczywiście nie tylko ogromny wysiłek organizacyjny, ale również ogromne koszty. Jesteśmy bardzo wdzięczni

naszym partnerom i sponsorom, bez których to wydarzenie nie byłoby możliwe. Dziękujemy za zaufanie samorządowi rejonu wileńskiego, Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego, starostwu Gminy Rudomino oraz spółce „Vilniaus Paukštynas” — zauważyła Wioleta Ciereszko.

***

Koncert na pożegnanie lata to projekt dofinansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej w ramach konkursu „Polonia i Polacy za granicą 2024” za pośrednictwem Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Fot. RKC

Wrzesień już w ogrodzie, czyli co robić na początku jesieni?

We wrześniu możemy zapomnieć o wakacyjnym lenistwie i z zapalem rzucić się w wir prac ogrodowych. To w końcu czas, gdy musimy zacząć przygotowywać rośliny na nadejście zimy.

Wrzesień to czas obfitych zbiorów, zarówno w ogrodzie warzywnym, jak i w sadzie. Zbieramy jesienne odmiany jabłek i gruszek, a także późne odmiany śliw oraz jeżyn. Świetna informacja dla miłośników orzechów włoskich i laskowych — dojrzewają one właśnie na początku jesieni.

W tym miejscu chciałbym się pochwalić, że w swoim sadzie mam leszczynę-drzewo — kupioną przed 20 laty od polsko-litewskiej firmy Florexlit, która jest pod tym względem wyjątkowa, że rośnie nie krzakiem..., a drzewem, teraz już ośmiometrowym! Co roku obficie „orzeczuje” robiąc nam zimowe zapasy i codzienne — ptakom-hultajkom-sójkom i srokom... Szkoda, ale prawdziwym „robotniczkom” — wiewiórkom — wcale nie szkoda, ale te do nas przybiegają, bo chyba las od nas za daleko...

Pamiętajcie, że we wrześniu mogą pojawić się pierwsze przymrozki, dlatego najlepiej w pierwszej połowie miesiąca zebrać wszystkie warzywa ciepłolubne — pomidory, paprykę, melony, kawony, patisony, kabaczki, cukinię i dynię. Należy je zebrać, nawet jeśli nie są w pełni dojrzałe — po zbiorze warto umieścić je w suchym i chłodnym pomieszczeniu, gdzie powoli dojrzeją.

CO SIEJEMY?

Pierwszy miesiąc jesieni to świetny czas na wysiewanie zimowych odmian roślin — szpinaku, sałaty czy czosnku. W szklarniach lub tunelach foliowych z powodzeniem można siać rzodkiewkę, niektóre odmiany rzodkwi, roszonek, sałatę, koper ogrodowy oraz buraki liściowe.

Teraz takie mamy lata, że można i pokusić się o dwu-plo-

ny. Litewscy rolnicy już wypróbowali ten system, dotychczas stosowany w ciepłych krajach. Ale — na przemysłową skalę, jest jeszcze za marny.

CO SADZIMY?

Choć wrzesień bez wątpienia kojarzy się z wrzosami, nie są to jedyne rośliny, które można sadzić w tym czasie. Do połowy miesiąca można jeszcze sadzić drzewa i krzewy iglaste — zdążą się one jeszcze zakorzenić przed zimą. We wrześniu sadzimy cebulki roślin, które będą zachwycać swoim pięknem na wiosnę. Mowa tu o tulipanach, narcyzach, kokoryczkach, liliach, przebiśniegach, zawilcach, krokusach, hiacyntach i wielu innych pięknych kwiatkach.

Tu podzielię się swoim doświadczeniem, acz zapożyczonym od polskich ogrodników — pomysłem,

żeby do trawnika wsadzać cebulki narcyzów. To one dają pierwszą radość wiosny! A kiedy już przekwitną, to mogą być skoszone razem z pierwszą trawą. I tak można robić przez kilka lat, a potem — znaleźć im nowe miejsca.

PRACE PIELEGNACYJNE

We wrześniu wiele roślin wciąż znajduje się w stanie rozkwitu — nie można więc zapominać o ich regularnym podlewaniu oraz usuwaniu przekwitłych kwiatostanów. Należy również zwalczać chwasty i spulchniać glebę.

Prace pielęgnacyjne nie powinny jednak obejmować wyłącznie ogrodu — trzeba zadbać także o rośliny na balkonie i w mieszkaniach, które trzeba przygotować na nadejście zimy. Należy zakończyć nawożenie, aby nie zmuszać ich do ciągłego wzrostu.

21.>>

W pierwszej połowie miesiąca należy zebrać wszystkie warzywa ciepłolubne — pomidory, paprykę, melony, kawony, patisony, kabaczki, cukinię i dynię

20.>>

NIE ZAPOMINAJ O TRAWNIKU!

Wrzesień to wciąż okres bujnego wzrostu traw — dlatego nie można zapominać o regularnym nawadnianiu i koszeniu trawnika do końca jego wegetowania.

Ze swego dziesięcioletniego doświadczenia wiem, jaka to mordęga na wiosnę kosić stary, żółkły, a niegdyś szmaragdowy kobierzec...

Jeśli twój trawnik nie prezentuje się już najlepiej, to dobry moment na przystąpienie do prac regeneracyjnych — warto przeprowadzić jesienną wertykulację (czyli podcinanie darni), aby pozbyć się zalegającej na murawie warstwy filcu — mchu, chwastów i starej trawy. Najłatwiej to zrobić za pomocą specjalnego wertykulatora. Jego zadaniem jest odpowiednie przygotowanie gleby i rozbicie stworzonych w niej złożeń. To doskonale odżywi zielone nasadzenia i sprawi, że trawnik będzie soczyście zielony.

Pomocne mogą się okazać również aeratory do trawy, które pozwalają napowietrzyć podłoże. W przypadku zakończenia sezonu to doskonała opcja na odżywienie go przed nadchodzącą zimą.

I tu uwaga! Nie oszczędzajcie kupując chińskie badziewie. Sam już kiedyś na te „grabie” nadepnąłem. Zrobione z lichego metalu szybko się deformują i, jeżeli się tylko nie ma kwitu, to są do wyrzucenia.

Lepsze o niebo są aeratory spalinowe. Niż elektryczne, które potrzebują co najmniej dwóch akumulatorów do zmiany. Co prawda te pierwsze są drogie jak diabli (ok. 500 euro), ale są punkty wynajmu.

OSTATNIE „SZTRYCHY”

We wrześniu powinniśmy również po raz ostatni nawieźć trawnik, używając nawozu o wysokiej zawartości potasu, który zwiększy odporność trawy na choroby i przymrozki. Jeśli twojego ogrodu nie ozdabia jeszcze starannie wypielęgnowana trawa, mamy dla ciebie dobrą wiadomość. Wrzesień to idealny moment na zmia-

Wrzesień to wciąż okres bujnego wzrostu traw — dlatego nie można zapominać o regularnym nawadnianiu i koszeniu trawnika

nę takiego stanu rzeczy! W zeszłym miesiącu pisaliśmy o tym, jak zasiać trawnik i zadbać o jego kondycję. Znajdziesz tam sporą garść praktycznych porad na temat wysiewania i pielęgnacji młodej trawy.

JAK ZAPLANOWAĆ PRACE W OGRODZIE?

Prace ogrodowe we wrześniu to czas, kiedy głównie skupisz się ponownie na porządkowaniu swojej działki. Praktycznie wszystkie zbiory zostały już zebrane, roślin-

ność pomału zaczyna z powrotem przechodzić w stan uśpienia; co zatem robić, gdy na niebie widzisz jeszcze ciepłe słońce? Istotnym elementem jesiennych prac ogrodowych będzie zabezpieczenie roślinności przed nadchodzącymi mrozami i silnymi wiatrami. Jeżeli po ubiegłym roku nie widzisz, aby zostały ci osłonki na krzewy i bardziej wymagające nasadzenia, dobrym rozwiązaniem będzie zaopatrzenie się w ochronną agrowłókninę. ■

Aleksander Borowik
na podst. inf. specjalistycznej
Fot. Freepik.com

Ludowe przysłowia wrześniowe

- Maria (8 września) pokazuje, jakich czterdzieści dni zwiastuje.
- Święta Regina (7 września) mgły rozpina.
- Pogoda na Nikodema (15 września) — cały miesiąc deszczu nie ma.
- Po świętym Mateuszu (21 września) chucha, kto sobie nie zrobił kożucha.
- Gerard (24 września) czasem wróży na to, że z nim przyjdzie drugie lato.
- Gdy noc jasna na Michała (29 września), to nastąpi zima trwała.
- Gdy na Michała obrodzą żołądź, dużo śniegów w zimie będzie.
- Jeśli bociany do Michała zostały, nie będzie mrozów przez grudzień cały.
- Kiedy na Michała wiatr północny wieje, na ładną pogodę chłop traci nadzieję.
- Czego lipiec i sierpień nie dogotują, to z pewnością wrzesień dosmaży.
- Wrzesień wrzosami strojny, lecz od pracy znojnny.
- Im głębiej we wrześniu kopią się robaki, tym srożej się zima da ludziom we znaki.
- Gdy we wrześniu grzybów brak, niezawodny zimy znak.
- Szron wrześniowy i pajęczyny po ziemi znakiem bywają tęgiej zimy.
- Gdy wrzesień bez deszczów będzie w zimie wiatrów pełno wszędzie.
- Gdy we wrześniu krety kopią po nizinach, będzie wietrzna, ale lekka zima.

Papież Franciszek rozpoczął swą najdłuższą podróż zagraniczną

Podróż papieża Franciszka do Azji Południowo-Wschodniej, którą właśnie rozpoczął, będzie najdłuższą w jedenastoletnim pontyfikacie Jorge Mario Bergoglio.

W ciągu dwunastu dni od 2 do 13 września Ojciec Święty pokona 32 814 km, odwiedzając Indonezję, Papuę Nową Gwineę, Timor Wschodni i Singapur. Nowa Gwinea została pierwszym krajem Oceanii odwiedzanym przez papieża. Jest to 45. podróż zagraniczna Franciszka.

Od 2013 r. Franciszek jak dotychczas odwiedził w sumie 60 krajów na całym świecie. I to pomimo faktu, że w czasie jego pontyfikatu był rok 2020, który z powodu obostrzeń związanych z pandemią koronawirusa był pierwszym od 1978 r. rokiem bez podróży papieskiej. Do końca tego roku w programie podróży zagranicznych papieża jest jeszcze wizyta w Belgii i Luksemburgu. Nadzieję na rychłą wizytę swego rodaka mają nadal mieszkańcy rodzinnej Argentyny. Byłaby to pierwsza wizyta Franciszka w ojczyźnie od czasu jego wyboru na papieża w 2013 r.

Obecna wizyta w Azji Południowo-Wschodniej dokładnie wpisuje się w wyobrażenia papieża na temat kierunków jego podróży. Niedługo po rozpoczęciu pontyfikatu Franciszek podkreślił w jednym z wywiadów, że preferowanymi przez niego kierunkami są kraje na „peryferiach świata” oraz te, którym chce pomóc przezwyciężyć istniejące konflikty czy problemy. Pierwsza podróż Franciszka po rozpoczęciu pontyfikatu zaprowadziła go na Lampedusę latem 2013 r. W tym czasie ta śródziemnomorska wyspa stała się symbolem dramatycznej sytuacji uchodźców u bram Europy.

Prawie połowa wyjazdów zagranicznych miała miejsce w Europie. Celem nie były jednak takie kraje jak Niemcy, Francja czy Hiszpania. W 2016 r. Franciszek odwiedził Polskę, złożył też wizyty w Strasburgu w Alzacji, gdzie wygłosił dwa przemówienia: do Parlamentu Europejskiego i Rady Europy oraz odwiedził francuską metropolię śródziemnomorską — Marsylię. Natomiast europejskie drogi prowadziły Franciszka do mniejszych

Od 2013 r. Franciszek jak dotychczas odwiedził w sumie 60 krajów na całym świecie Fot. EPA-ELTA

krajów: odwiedził Tiranę w Albanii, kraje bałtyckie: Litwę, Łotwę i Estonię, a także Bośnię i Hercegowinę, Macedonię Północną i Maltę.

Za historyczne uważane są wizyty w Zjednoczonych Emiratach Arabskich (2019) i Bahrajnie (2022). Były to pierwsze wizyty papieża na Półwyspie Arabskim. Na początku 2015 r. Franciszek udał się na Filipiny: w Manili odprawił Mszę, w której według oficjalnych danych wzięło udział ok. siedmiu milionów osób. Było to największe w historii nabożeństwo katolickie.

Franciszek dokonał też spektakularnych gestów pokojowych w Ziemi Świętej w 2014 r., na przykład modlitwą przy murze oddzielającym Izrael od Autonomii Palestyńskiej i symbolicznym uściskiem przedstawicieli trzech światowych religii pod Ścianą Płaczu w Jerozolimie. W rok później na Kubie i w USA papież podkreślił swoje przesłanie pojednania do byłych wrogich państw. W 2019 r. w Nagasaki i Hiroszimie potępił wszelkie „wykorzystanie energii jądrowej do celów wojennych”.

Papież kilkakrotnie podróżował też na kontynent afrykański, odwiedził m.

in. Kenię, Ugandę, Republikę Środkowoafrykańską i Mozambik, a także Egipt i Maroko.

I choć argentyńska ojczyzna pierwszego papieża z Ameryki Południowej wciąż czeka na wizytę Franciszka, to poza Rzymem i Włochami są cztery miejsca na świecie, które papież odwiedził dwukrotnie: w 2016 r. i ponownie w 2021 r. Franciszek udał się do obozów uchodźców na greckiej wyspie Lesbos i w ten sposób zwrócił uwagę światowej opinii publicznej na sytuację uchodźców przyplływających łodziami na Morzu Śródziemnym. W 2016 r. papież ponownie wylądował na lotnisku w Hawanie, zaledwie kilka miesięcy po swojej pierwszej wizycie na Kubie, aby spotkać się z rosyjskim patriarchą prawosławnym Cyrylem. Dwukrotnie Franciszek odwiedził stolicę Węgier Budapeszt: w 2021 r. z okazji Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego oraz w 2023 r. podczas trzydniowej wizyty duszpasterskiej. Był też gościem portugalskiego Sanktuarium Maryjnego w Fatimie w latach 2017 i 2023. ■

Krzyżówka

Złota moneta arabska Imię Arciuch polskiej aktorki		Skala na rzeźby	Dudziak za młodu	Karton kreślarski Kiszka na kanapce	Splawia drewno, flisak	Choroba jak rzeka											
..... i jego drużyna" Gajdara				Wydanie dziecka na świat													
Antonim syntezy					Rzymski bożek ze strzałą												
Karol, jego „Kapitał”				Katechetyczne lokum													
Staroszlachecka rubasznosc		Dzwiga go turysta	Sieciowe alter ego	Dowożony do sklepu													
Mat na łądzie	Karny podatek z US	Łkanie, głośny płacz		Część skoczni narciarskiej													
Typ okrętu																	
Tam po paczkę																	
Wojciech, polski aktor																	
... bogatka, ptak	Przewoźnik przez Styks	Oplóti cały świ@t		Nie budź go, kiedy śpi													
Piękne kwiaty, storczyki	Pot.: zgoda, przyjaźń			Fiasko jak pokrywa													
Kielichy w górę	Czesne			Broń biała													
Tenisowy łob																	
Podły człowiek																	
Małpi frykas																	
Julian, malarz polski	List elektroniczny																

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 3-4 WRZEŚNIA

Poziomo: WOSTOK - WOLNE - SWAWOLA - ZATOR - ŁAPEĆ - MOTACZ - EUGENIA - WAPIEŃ - ERATO - STUHR - MARRIOTT - SKARB - OSADA - PAKAMERA - BENITO - KLIK - WYPRAWA - STRAWA - SALON - RAMIĘ - ATRAPA - CENZURKA - SEKTA - MATROS - RDZA - ROTA - MODUŁ - DIALOG - ZOLA - KANA

Pionowo: NOSZOWA - ASPEKT - ACETON - SWAT - PARKAN - ROMEK - TATAMI - RAKIJA - INTRUZ - OWOC - EMIRAT - WIĘZADŁO - KORZEŃ - OBMOWA - ARMADA - CWAŁ - GESTOR - PSOTKA - ALERT - SAKRA - RATRAK - KLIP - NAUKA - LALKA - ROLA - EDITH - DZIWO - PROTON - PERĆ - AORTA - KANIA - SAGA

Hasło: Sieć energetyczna

Uśmiechnij się!

Stalin nie lubił wyjeżdzać ze Związku Sowieckiego. Dlatego starał się, aby wszędzie najpierw przyjechał Związek Sowiecki.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Rosji. Ktoś dzwoni po raz kolejny i pyta, czy siedziba KGB spłonęła. – Dlaczego znowu dzwonic? Przecież mówiłem, że KGB spłonęło! – Po prostu lubię to słyszeć.

Czy będzie KGB w idealnym komunizmie? – Oczywiście, że nie. W idealnym komunizmie każdy będzie sam wieział, jak się aresztować!

Rozmowa dwójki przyjaciół: – Wiele się zmieniło, odkąd moja dziewczyna jest w ciąży. – Na przykład co? – Moje imię, mój adres, numer telefonu...

W sądzie: – Zabijeś go? – Nie. – Wiesz, co ci grozi za krzywo-przysięstwo? – Mniej niż za morderstwo.

– Jak pan mógł ukraść rower stojący przy bramie cementarnej? – Byłem pewny, że właściciel nie żyje.

Żona uczy psa służyć. Mąż patrzy i mówi: – To się nie uda. – Z tobą na początku też mi się nie udawało.

Wchodzi baka do sklepu i pyta się sprzedawczyni: – Przepraszam, czy macie w sprzedaży takie te duże piłki do fitness? – Nie, nie mamy. – A takie maty do jogi, nie macie? – pyta dalej baka. – Baca, tu jest sklep monopolowy, my sprzedajemy alkohol – tłumaczy sprzedawczyni. – Jaaaj, szkoda... To poproszę dwa razy 0.7 l, ale Bóg mi świadkiem, że chciałem ćwiczyć...

DOŻYŃKI

Soleczniki 2024

15 września

Godz. 11.00 - 20.00 Wystawa stoisk dożynkowych, kiermasz sztuki ludowej, rękodzieła i ekologicznych produktów regionalnych, warsztaty edukacyjne, wesołe miasteczko, przestrzeń młodzieżowa

Godz. 12.00 **MSZA ŚWIĘTA**

Godz. 13.15 **UROCZYSTE OTWARCIE DOŻYNEK**

Poświęcenie chleba i wieńców dożynkowych
Obrazek dożynkowy
w wykonaniu zespołów rejonu solecznickiego
Konkurs „Rolnik Roku”

Godz. 14.00 **KONCERT**

Zespół Pieśni i Tańca „Solczanie”
Orkiestra dęta i zespół taneczny
Szkoły Sztuk Pięknych im. St. Moniuszki w Solecznikach

Godz. 14.50 Konkurs „Najładniejsza zagroda miejska, wiejska”

Godz. 15.00 **Koncert piosenek z polskich filmów i seriali**
„KOCHAM POLSKIE KINO”

Soliści: Anna Lasota, Olga Szomańska,
Jakub Milewski, Mateusz Ziółko
Orkiestra Kameralna pod kierownictwem Marka Lipskiego
prowadzący koncertu Łukasz Nowicki

Godz. 16.10 Konkurs „Najładniejsze stoisko i wieniec dożynkowy”

Godz. 16.30 **ALICJA MAJEWSKA I WŁODZIMIERZ KORCZ**
kwartet smyczkowy

Godz. 17.30 **VAIDAS BAUMILA**

Godz. 19.00 **BRATHANKI**

prowadzący **NOMEDA MARČENAITĖ**
dożynek **MIROSLAW RIEDEL**

Główny organizator i sponsor

Organizator

Sponsoring

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody.

Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu.

Tel. +370 686 03 070

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu. Tel. +370 611 33 626

Kupię mieszkanie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty.

Tel. +370 683 73159

W konkurencyjnych cenach skupujemy samochody. Załatwiamy dokumenty. Wasz samochód – nasza troska.

Tel. +370 602 05 044

Kupujemy las, ziemię. Wykonujemy cięcia sanitarne. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się od razu. Tel. +370 606 01 125

USŁUGI

Usługi cmentarne. Montaż pomników, nagrobków, płyta nagrobkowa – grobowce. Renowacja mogił, układanie kostki brukowej, wypełnienie kruszonym kamieniem i inne prace. www.gravas.lt,

Vilnius, tel. +370 670 06 868

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wielolet-

nie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji.

Tel. +370 677 34 202

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo.

Tel. +370 606 97 218

POZNAJMY SIĘ

Kawaler, 48 lat, pozna kobietę do stałego związku. Tel. 0048 509 758 058

PRACA

Hotel zatrudni na pół etatu emerytkę.

Tel. +370 699 54718

KUPUJEMY LASY

DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY W
CAŁEJ LITWIE 8 676 41155

UAB „Krekenavos agrofirma”
KREKENAVOS SKUPUJEMY BYDŁO
KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEZNEJ BĄDŹ ŻYWEJ
WAŻY, PŁAĆ OD RAZU, TRANSPORTUJE
TEL. (8 620) 61179

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
- komputery • monitory
- kamery wideo
- cyfrowe aparaty fotograficzne
- wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
- telefony komórkowe, radiotelefony
- mikrofalówki, odkurzacze.

Wykonujemy skomplikowany remont.
Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. 8 655 22234
www.taisykla.com

Informuojame žemės sklypo (kad.Nr. 4157/0300:0117), esančio Vilniaus r., Lavoriškių sen., Skynimų k., savininkus A.S. ir O.S., kad matininkas Linas Žilinskas (kvalifikacijos pažymėjimo Nr.2M-M-1690) 2024-09-20 nuo 08:40 val. vykdys gretimo žemės sklypo (kad. Nr. 4157/0300:0118), esančio Vilniaus r., Lavoriškių sen., Skynimų k., ribų ženklinimo darbus.

Prireikus išsamesnės informacijos, prašom kreiptis į Liną Žilinską adresu Živinbudo g. 23, 14259 Vilnius, el. paštu geotiese@gmail.com arba telefonu +37069858240.

Zam. 2805

Informuojame žemės sklypų (kad. Nr. 4157/0100:383 ir 4157/0100:384), esančių Vilniaus r., Lavoriškių sen., Putinų k., savininkus atitinkamai H.T. ir D.T., kad matininkas Linas Žilinskas (kvalifikacijos pažymėjimo Nr.2M-M-1690) 2024-09-20 nuo 11:50 val. vykdys gretimo žemės sklypo (kad. Nr. 4157/0100:418), esančio Vilniaus r., Lavoriškių sen., Putinų k., ribų ženklinimo darbus.

Prireikus išsamesnės informacijos, prašom kreiptis į Liną Žilinską adresu Živinbudo g. 23, 14259 Vilnius, el. paštu geotiese@gmail.com arba telefonu +37069858240.

Zam. 2806

250 lat

kościoła w Powiewiórcie

- PROGRAM:**
- 11.00 – zwiedzanie kościoła pw. św. Kazimierza w Powiewiórcie
  - 12.00 – Msza święta w intencji fundatorów, dobrodziejów kościoła i parafian
  - 13.00 – koncert zespołów Centrum Kultury w Podbrodziu

7 września 2024

13, 14, 15 września

ZAPRASZAMY NA TRADYCYJNĄ
JESIENNĄ WYSTAWĘ-KIERMASZ

„Lietuvos žiedai”

w OGRODZIE BOTANICZNYM Uniwersytetu Wileńskiego
Vilnius, ul Kairėnų 43
Tel. 8 689 17 442

7.05 S. „Teatr Pana Skarpety”
7.10 Alchemik
7.25 S. anim. „Stacykowo”
7.30 Pozyteczni.pl
7.55 Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki
8.20 Ukryte skarby
8.45 Rozmowy (nie)wygodne
9.35 S. „Sześć siostr”
10.30 Gra słów
10.55 Słownik polsko@polski
11.20 Alchemik
11.35 S. „Teatr Pana Skarpety”
11.45 Kultowe rozmowy
12.10 S. „Korona królów”
12.35 S. „Leśniczówka”
13.00 Info Wilno
13.05 Rozmowy w Mackiewiczówce
13.35 Polacy to wiedzą!
14.00 To jest grane
14.35 „Litwa. W cieniu wieży” film dok.
15.25 „Pasjonaci”
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Teatr Pana Skarpety
17.20 Raport naukowy
17.45 S. „Tygrysy Europy”
18.35 Z Historią na Ty
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Komisarz Alex”
21.50 Kultowe rozmowy
22.15 Ukryte skarby
22.35 Rozmowy w Mackiewiczówce
23.05 S. „Prokurator”
23.55 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.30 Z Historią na Ty
00.50 S. „Tygrysy Europy”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** Wiadomości
9.00 S. „Morderstwa na północy”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Doktor Martin”
11.30 S. „Ostatni ślad Berlina”
12.15 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 „Trudne miejsca docelowe”
13.50 Sportowe chwile z LRT
14.00, **15.00**, **16.00**, **16.30** Wiadomości
14.20, **15.15** Dzień dobry Litwo
16.25 S. „Raj dla kobiet”
17.10 S. „Dziedzictwo”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 LRT słyszy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Wieczorem z Audrium Giržad
22.30 Wiadomości rowerowe
23.00 S. „Projekt „Niebieska Książka”
23.45 S. „Wikingowie”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Bądź moim słońcem”
8.00 S. „Stodko razem”
9.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Alaca”
12.00 Wiadomości
13.20 Pani chłopka
14.30 S. „Inna miłość”
15.30 S. „Kakao”
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Całuję. Rūta
21.00 S. „Poważne sprawy”
21.30 Wiadomości
22.30 „Jak żona” thriller
00.40 S. „FBI”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Dziki świat świerku
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Język Litewski
8.30 Menora
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Jesteśmy Ukraińcami
12.00 „Stephena Kinga. Zło konieczne” film dok.
13.00 Notatki przyrodnika
13.30 „Oto kino”
14.00 Koncert
14.50 Euromaxx
15.20 S. „Przepisy na miłość i morderstwo”
16.10 S. „Doktor Martin”
17.00 Dzień dobry, Litwo
18.30 Igrzyska Paraolimpijskie w Paryżu 2024
21.30 „Na Suszonych Ziółach” dramat
00.40 S. „Raj dla kobiet”

6.00 TV pomoc
8.00 „Show dobrego wieczoru”
9.30 „Bitwa brytyjskich piekarzy”
11.00 S. „Kobiecicy lekarz”
12.00 S. „Nie puszczaaj mojej ręki”
14.00 S. „Niezrównana miłość”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 S. „Gliny”
21.00 S. „Nie dla ciebie, Martyna”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 „Jestem Bogiem” thriller
00.45 S. „Smeris”

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.20 S. „Agenci

Sprawiedliwości”
8.30 S. „Wojny glin. Kijów”
9.30 S. „Gorący temperament”
10.30 S. „MacGyver”
11.30 „CSI. Miami”
12.30 S. „Mania chomikowania”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „Gorący temperament”
17.00 S. „MacGyver”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „Zabójcza broń”
20.00 „Wojny kupujących”
20.30 „Wojny sąsiedzkie”
21.00 „Pewnego razu w Meksyku: Desperado 2” film fab.
23.05 „Zgubiony telefon” thriller

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Litewskie dwory
8.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
9.00 S. „Realna mistyka”
10.00 S. „Zastrzeżenie”
11.00 S. „Aleksandra”
12.00 O przyjemnościach łaźni
12.30 Pytanko
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Chód prokuratora”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Realna mistyka”
21.25 S. „Aleksandra”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.40 S. „Komisarz Alex”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Gwiazdy lombardu”
9.00 „Na dwóch kołach”
9.30 S. „Dropped”
10.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
11.00 „Brutto i Netto”
12.00 „Wipeout”
13.00 „Mężczyźni z gór”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „Komisarz Alex”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Brutto i Netto”
20.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
21.00 „Sztuka zbrodni” dramat
22.55 S. „El Chapo”
23.45 S. „Smeris”

6.00 S. „Skradzione życie”
7.00 S. „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Zakazany owoc”
10.00 S. „Major Crimes”
11.00 S. „Moje życie to morderstwo”
12.00 S. „Zabójcze umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Partnerki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.30 „Obiecany”
16.00 S. „Bądź ze mną”
17.00 S. „Ślepa”
18.00 S. „Specjalista”
19.00 S. „Doktor House”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Nie zabijaj”
23.02 S. „Pacific Criminal”
01.30 „Ladette do Pani”

06.20 S. „Dziedzictwo”
07.05 S. „Złoty chłopak”
08.00 Transmisja Mszy Świętej
08.30 „Dobre historie”

09.00 S. „Akacja 38”
09.45 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Magazyn Rolniczy”
13.55 S. dok. „U wybrzeży Nowej Zelandii”
15.00 S. „Złoty chłopak”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 „Klan”
19.25 „Reporterzy”
19.45 S. „Akacja 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 „Piłka nożna Liga Narodów”
00.10 „Skąd, dokąd” film dok.

TVP
KULTURA

07.05 „Afish kulturalny ekstra”
07.15 „Muzyczne poranki”
07.55 „Tamte lata, tamte dni”
08.25 „Podróże z historią”
09.05 „Zofia i Oskar Hansenowie”
09.40 „Którędy po sztukę”
10.05 S. „Chłopi”
11.05 „Miasto z morza” film obycz.
13.15 „Reżyserzy”
14.10 Program publicystyczny
14.50 „Grający z talerza” film obycz.
16.45 „Dziwak? – interpretacje” film dok.
17.55 S. „Chłopi”
19.00 Którędy po sztukę
19.10 Zofia i Oskar Hansenowie
19.50 „Marek Bieliński Życie jest

muzyką” film dok.
21.05 „Za garść dolarów” western
22.55 S. „Trzeci oficer”
23.55 „Biały, biały dzień” fab.

TVP
POLONIA

7.00 Panorama
7.35 „Słownik polsko@polski”
8.00 „Zasmakuj w Sienkiewicz”
8.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Hello Polonia”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 „Polacy to wiedzą!”
13.55 S. „O mnie się nie martw”
15.35 „Studio w kontakcie”
16.20 „Całkiem niezła historia”
16.35 S. anim. „Miś Uszatek”
16.45 S. anim. „Wyprawa profesora Gąbki”
17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 Teleexpress
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.45 „Leśniczówka”
19.10 „Teleexpress Extra”
19.35 „Zakochaj się w Polsce”
20.10 „W obiektywie Polonii”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Glina”
23.15 „Polonia 24”
23.50 Laskowik & Malicki

TVP
HISTORIA

07.45 „Był taki dzień”
07.48 „Wojownicy czasu”
08.15 „A więc wojna”
08.20 „Fake czy historia?”
08.50 „Polska z bocznej drogi”

09.00 S. „Ludzie i bogowie”
09.45 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
09.50 „Działo się w Krakowie”
09.55 „Historia Polski”
10.20 „Polacy na ratunek Żydom”
10.35 „Nasz reportaż”
11.00 „Marian na wojnie. Animowana historia Mariana Walentynowicza” film anim.
11.10 „Myśliciele”
11.15 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.35 „AK Armia Podziemna” film dok.
12.35 „Przypadek Polski. Polityka i idee”
12.50 „Spot Tobie Ojczyzno. Cichociemni”
12.55 „Polska i świat z historią w tle”
13.15 „Mój ulubiony bohater Niepodległości”
13.18 S. „Najważniejszy dzień życia”
14.10 „Korona Gór Polski”
14.35 S. dok. „Cztery strony świata”
15.25 „Był taki dzień”
15.30 „Kroniki Hitlera”
16.20 „Na Tropach Historii”
16.30 „Korona królów”
16.55 „Polacy na ratunek Żydom”
17.10 „Sensacje XX wieku”
18.00 „W ostatniej chwili o komiksie w PRL – u” film dok.
18.50 „Polska i świat z historią w tle”
19.10 Flesz historii
19.25 „Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939 – 1945”
19.40 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
19.50 S. „Ludzie i bogowie”
20.35 „Historia dzieje się”
21.15 „Polski szeregowiec Ryan. Historia braci Krajewskich” film dok.
22.00 „Działo się w Krakowie”

22.04 „Tumor Witkego” film biograficzny
23.50 „Mój ulubiony bohater Niepodległości”

00.00 Muzyczne chwile
00.10 Muzeum Papiernictwa
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sanktaria polskie
01.55 Poczta Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Opowieści Starego Testamentu
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Mój przyjaciel Lalus
07.00 Mistrz i Katarzynka
08.00 Po stronie prawdy
08.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Podróż Apostoła Papieża Franciszka do Indonezji
10.15 Słowo życia
10.20 Opowieści Starego Testamentu
10.45 Sursum Corda W Górę Serca!
11.00 Informacje dnia
11.15 Podróż Apostoła Papieża Franciszka do Indonezji
12.00 Na zdrowie
12.25 Myśląc Ojczyzna
12.35 Przyroda i ludzie

13.00 Podróż Apostoła Papieża Franciszka do Indonezji
14.30 Muzyczne chwile
14.45 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
14.50 Wykłady z Konferencji „Kryzys praworządności i wymiar sprawiedliwości – co dalej?”
15.15 Serce i oblicze Boga
15.30 Życiu powiedzmy TAK
16.00 Konferencja prasowa Prezesa NBP Adama Głapińskiego
17.00 Informacje dnia
17.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17.35 Sól ziemi
18.00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu
20.25 Akademia prolife
20.30 Przyjaciele i bohaterowie
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Historia
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Głos serca
23.45 Przerwany posiłek

7.00 Fani czterech kółek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Łowcy klasyków
10.30 Skarby z szopy
12.00 Łowcy staroci
19.00 Jak to jest zrobione?
19.30 Jak to działa?
20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Łowcy staroci: renowacje
22.00 Łowcy staroci: renowacje
23.00 Zabójcze łowienie
00.00 Nagi instynkt przetrwania

6.45 Studio Wilno
7.05 Superkrowe ABC
7.30 Na wszelki wypadek
7.55 Okrasa łamie przepisy
8.20 Vito odkrywa Polskę
8.45 Polonia 24
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.35 Gra słów
10.55 Słownik polsko@polski
11.20 Superkrowe ABC
11.45 Kultowe rozmowy
12.10 S. „Komisarz Alex”
13.00 Info Wilno
13.05 Imbir i Cytryna
13.25 Do śmiechu!
14.20 Tajemnice początków Polski
15.05 Strona po stronie
15.15 Świadectwo
15.30 Krypton
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Superkrowe ABC
17.35 „Licz na Wiktora”
17.40 S. „Na dobre i na złe”
18.35 Unia kulinarna
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Języczek u wagi
19.40 S. „Dom nad rozlewiskiem”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.00 „Obce ciało” film fab.
22.55 Imbir i Cytryna
23.20 S. „Ojciec Mateusz”
00.00 Info Wilno
00.20 Studio Wilno
00.35 Unia kulinarna

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,

8.30 Wiadomości
9.00 S. „Morderstwa na północy”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Doktor Martin”
11.30 S. „Ostatni ślad Berlina”
12.15 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 „Trudne miejsca docelowe”
13.50 Sportowe chwile z LRT
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.25 S. „Raj dla kobiet”
17.10 S. „Dziedzictwo”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Władcy pierścieni
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Złoty umysł
22.45 „Johna Fitzgeralda Kennedy’ego. Strzelanina w Dallas” dramat
01.50 „Na Suszonych Ziołach” dramat”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Bądź moim słońcem”
8.00 S. „Słodko razem”
9.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Alaca”
12.00 Wiadomości
13.20 Panna chłopka
14.30 S. „Inna miłość”
15.30 S. „Kakao”
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
21.00 „Trzynastu” dramat
23.55 „Powódź” film fab.

6.00 Hymn Republiki Litewskiej

6.05 LRT słyszy
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 „Wieczorem z Audriam Giržad”
8.30 Niedzielne przemyślenia
9.00 „Szwajcaria z góry” film dok.
10.00 Igrzyska Paraolimpijskie w Paryżu 2024
14.00 Festiwal Muzyczny „Nida 2024”
15.30 Nasza rosyjska ulica
16.00 Momenty „Festiwalu Piosenki 2024”.
16.10 S. „Doktor Martin”
17.00 Laba die, Lietuva
18.00 Momenty „Festiwalu Piosenki 2024”.
18.45 Turniej piłki nożnej Ligi Narodów UEFA. Litwa – Cypr
21.00 Igrzyska Paraolimpijskie w Paryżu 2024
22.30 „Pani Chambona” dramat
00.05 S. „Raj dla kobiet”

6.00 „TV pomoc”
8.00 S. „Gliny”
9.30 „Bitwa brytyjskich piekarzy”
11.00 S. „Kobiety lekarzy”
12.00 S. „Nie puszczaaj mojej ręki”
14.00 S. „Niezrównana miłość”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
17.55 Talenty grillowania LIDL
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Trolle” film anim.
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 „Archiwum” film fab.
00.45 „Jutro będzie futro 2” komedia

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.20 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.30 S. „Wojny glin. Kijów”
9.30 S. „Gorący temperament”
10.30 S. „MacGyver”
11.30 „CSI. Miami”
12.30 S. dok. „Mania chomikowania”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „Gorący temperament”
17.00 S. „MacGyver”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 Wrestling
21.00 „Due Justice” film fab.
23.05 „Pewnego razu w Meksyku: Desperado 2” film fab.

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Akademia wsi
8.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
9.00 S. „Realna mistyka”
10.00 S. „Zastrzeżenie”
11.00 S. „Aleksandra”
12.00 Nasze zwierzęta
12.30 Cel podróży
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Ela Shion. Niezwykły talent na wyspie”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Rozmowy nad morzem
17.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.20 S. „Realna mistyka”
21.25 S. „Aleksandra”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Anatomia mieszkania

23.30 Rozmowy nad morzem
00.00 Godzina TV wolność

5.40 S. „Komisarz Alex”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Magazynowe wojny”
9.00 „Przewodnik budowlany”
9.30 S. „Dropped”
10.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
11.00 „Brutto i Netto”
12.00 „Wipeout”
13.00 „Mężczyźni z gór”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „Komisarz Alex”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Brutto i Netto”
20.00 „Gliny”
21.00 „Deuce Bigalow: Boski żigolo w Europie” komedia
22.40 „Opłacone krwią” dramat
00.55 „Głębia strachu” dramat

6.00 S. „Skradzione życie”
7.00 S. „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Zakazany owoc”
10.00 S. „Major Crimes”
11.00 S. „Moje życie to morderstwo”
12.00 S. „Zabójcze umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Partnerki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.30 „Obiecany”
16.00 S. „Bądź ze mną”
17.00 S. „Ślepa”
18.00 S. „Specjalista”
19.00 S. „Doktor House”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Ridley II.

Śpiący tygrys"
22.55 S. „Miej-
 sce zbrodni”
00.50 S. „Nie zabijaj”

06.15 S. „Dziedzictwo”
07.05 S. „Zło-
 ty chłopak”
08.00 Transmisja
 Mszy Świętej
08.30 „Agape Bli-
 skio Ciebie”
09.00 S. „Akacyjowa 38”
09.45 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komi-
 sarz Alex”
11.45 S. „Ojciec
 Mateusz”
12.35 „Okrasa
 łamie przepisy”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Maga-
 zyn Rolniczy”
13.55 „U wybrzeży
 Nowej Zelandii”
15.00 S. „Wichro-
 we wzgórze”
15.55 „Jaka to
 melodia?”
16.35 „Gra słów.
 Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to
 melodia?”
18.55 „Klan”
19.25 „Reporterzy”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program
 informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Korona
 królów. Jagiellonowie”
22.05 S. „Komi-
 sarz Alex”
23.05 Serial fabularny
00.15 „Co mi zro-
 bisz jak mnie zła-
 piesz” komedia

07.05 „Afisz kul-
 turalny ekstra”
07.15 „Muzycz-
 ne poranki”
07.50 „Tamte
 lata, tamte dni”
08.25 „Podró-
 że z historią”

09.00 „Wędro-
 wiec Polski”
09.40 Wydarze-
 nie aktualne
10.05 S. „Chłopi”
11.10 „Grający z
 talerza” film obycz.
13.05 „Marek Bi-
 liński Życie jest
 muzyką” film dok.
14.20 „Ada, to nie
 wypada!” komedia
15.55 „Podróż
 księcia” film anim.
17.25 Wydarze-
 nie aktualne
18.00 „Benefis
 Jadwigi Barańskiej
 i Jerzego Antczaka
 w Teatrze STU”
20.00 „Reżyserzy”
21.05 „Dykta-
 tor” film fab.
23.20 S. „Osiecka”
00.20 „Za garść
 dolarów” western

7.00 „Panorama”
7.35 „Zakochaj
 się w Polsce”
8.00 „Makłowicz
 w podróży”
8.30 „Pytanie na
 śniadanie”
12.10 „W obiek-
 tywie Polonii”
12.30 „Wszystko
 przed nami”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 „To jest grane”
13.55 S. „M jak miłość”
15.35 „Polonia 24”
16.15 S. anim. „Kolo-
 rowy świat Pacyka”
16.25 S. anim.
 „Dziwne przygody
 Koziołka Matołka”
16.35 „Baśnie i
 bajki polskie”
17.00 „Szansa na
 sukces. Opole 2024”
18.00 Teleexpress
18.20 „Gra słów.
 Krzyżówka”
18.45 „Leśniczówka”
19.10 „Te-
 leexpress Extra”
19.35 „Stacja
 Innowacja”
19.50 „Całkiem niezła
 historia Cuda”
20.10 „Przysta-

nek Ameryka”
20.30 „Program
 informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Przystań”
22.20 S. „Na sygnale”
23.10 S. „Czter-
 dziestolatek”
00.10 „Panorama”

07.40 „Był taki dzień”
07.45 „Flesz historii”
08.00 „Mój ulu-
 biony bohater
 Niepodległości”
08.03 „Ci cholerni
 Polacy. Lotnictwo
 polskie 1939 – 1945”
08.15 „A więc wojna”
08.20 „Spór o historię”
08.50 „Powsta-
 nie Warszawskie
 dzień po dniu”
09.00 S. „Ludzie
 i bogowie”
09.45 „Historia Polski”
10.35 „Polacy na
 ratunek Żydom”
10.50 „Encyklopedia
 II wojny światowej”
11.15 „Lili i Ir-
 mgard. Lwów 1939
 – 45” film dok.
12.10 „Polacy na
 ratunek Żydom”
12.25 Fake czy
 historia?
12.55 „Korona Gór
 Polski – Tarnica”
13.15 S. „Najważ-
 niejszy dzień życia”
14.25 „W godzinę
 próby Mieczysław
 Dziemiszewicz Rój”
14.45 „Rozkwit bałkań-
 skich miast – Lublana”
15.35 „Upadek. Jak
 Ukraińcy zniszczyli
 imperium zła” film dok.
16.30 „Korona królów”
16.55 „Marzyciele”
17.20 „Sensa-
 cje XX wieku”
18.05 „Pułkownik
 Dąbek. Obrona Gdyni
 1939” film dok.
19.00 „Etniczne
 klimaty Człowiek
 Pogranicza”
19.20 „Wojow-
 nicy czasu”
19.50 S. „Ludzie

i bogowie”
20.35 „Flesz historii”
20.50 „Spot Tobie
 Ojczyzno. Cichociemni”
20.53 „Powsta-
 nie Warszawskie
 dzień po dniu”
21.00 „Leliwa” film dok.
21.50 „A więc wojna”
22.00 „Gdańsk
 1939” film dok.
22.55 „Stocz-
 nia Gdańska”
23.35 „A więc wojna”

00:20 Cmentarz
 przy Lipowej
01:00 Modlitwa w
 Sanktuarium św.
 Józefa w Kaliszu
03:30 Przyjaciele
 i bohaterowie
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Myśląc Historia
05:00 Apel Ja-
 snogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Polski
 Punkt Widzenia
06:00 Niemy świa-
 dek historii. Puszcza
 Rudnicka
06:30 Ze szkolnej ławki
07:40 Dzieci Andersa
 – Powrót do Afryki
08:45 Mateczni-
 ki Polskości
08:55 Kartka z
 kalendarza Powsta-
 nie Warszawskie
09:00 Informacje dnia
09:15 Polski
 Punkt Widzenia
09:40 Słowo życia
09:45 Komarow-
 ska Wiktorja
10:10 Z wędką nad
 wodę w Polskę i Świat
10:35 Święty na
 każdy dzień
10:45 Jestem mamą
11:00 Informacje dnia
11:15 Sumienie Hioba
 rzecz o ks. Bolesła-
 wie Stefańskim
12:25 Myśląc Historia
12:35 Don Hoppe
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Historia, której
 nie pamiętam

14:15 Fatima miejsce
 wybrane przez Maryję
14:30 Msza świę-
 ta z Jasnej Góry
15:20 Muzycz-
 ne chwile
15:30 Drzwi do lasu
15:55 Słowo życia
16:00 Modlitwa w
 Godzinie Miłosierdzia
 Koronką do Boże-
 go Miłosierdzia
16:20 Mocni w Wierze
16:50 Ma się rozumieć
17:00 Informacje dnia
17:10 Natura
 Obiektywnie
17:40 Prosto o
 gospodarce
18:00 Dom w ser-
 ce wpisany
18:30 Geopolityka
18:55 Poczet Wiel-
 kich Polaków
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Wester-
 platte Młodych
20:00 Warto za-
 uważyć... w mija-
 jącym tygodniu
20:30 Brat Franciszek
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Historia
22:00 Apel Ja-
 snogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski
 Punkt Widzenia
23:00 Oddech Boga
23:50 Przegląd
 Katolickiego Tygo-
 dnika „Niedziela”
23:55 Pianistą być!

7.00 Fani czte-
 rech kółek
9.00 Jak to jest
 zrobione?
10.00 Łowcy klasyków
10.30 Skarby z szopy
12.00 Łowcy staroci
14.00 Gorączka złota
19.00 Jak to działa?
20.00 Łowcy star-
 ości: renowacje
21.00 Życie codzien-
 ne służby granicznej
22.00 Zabój-
 cze łowienie
24.00 Fani czte-
 rech kółek

6.30 Info Wilno
6.45 Studio Wilno
7.05 Pociąg do smaku
7.25 Wesoła kuchnia Ani i Fabiana
7.55 Rok w ogrodzie
8.05 Unia kulinarna
8.25 Podróże z historią
8.55 Tygiel
9.15 Notacje
9.25 Korona Gór Polski
9.50 Podróże Małej i Diżej
10.15 Pociąg do smaku
10.35 S. „Janka”
11.05 „Fenome Fogga” film dok.
12.00 S. „Plebania”
12.45 W światłach muzyki
13.10 Moje życie na ulicy
13.30 S. „Komisarz Alex”
14.15 Rozmowy (nie)wygodne
15.05 Va Banque
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.40 Polacy Światu
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 Nowe spojrzenie
17.55 Notacje
18.05 S. „Marszałek Piłsudski”
19.00 Info Wilno
19.15 Ewangelia Litewski
19.25 Strona po stronie
19.40 Tygiel
20.00 Polacy to wiedzą!
20.30 Program informacyjny
21.00 The Voice of Poland
21.55 Scena Muzyczna
22.05 The Voice of Poland
23.05 S. „Dom nad rozlewiskiem”
23.50 Info Wilno
00.05 Kryminalna Wileńszczyzna

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzikie świat świerku
7.00 Władcy pierścieni
8.00 Euromaxx
8.30 Sezon zdrowia
9.00, 9.35, Dzień dobry Litwo
9.30, 10.30, 11.30 Wiadomości
12.00 S. dok. „Zamarnięta planeta”
12.50 S. dok. „Ukryte cuda Europy”
13.45 S. „Agata Kristi”
15.20 Momenty „Festiwalu Piosenki 2024”.
15.30 Wiadomości
15.45 Koncert życzeń
17.30 Kuchnia Beaty
18.30 Wiadomości
19.00 Szaleństwo na punkcie kół
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 Kocham Litwę
22.40 „Cyran” dramat
00.45 „Johna Fitzgeralda Kennedy’ego. Strzelaniny w Dallas” dramat

6.00 Filmy anim.
7.45 „Pies ma głos” film anim.
9.30 „Sezon na misia” film anim.
11.00 „Kroniki Spiderwick” film fab.
12.50 „#FBF” film fab.
14.35 „Czarownica” komedia
16.45 „Taxi 2” komedia
18.30 Wiadomości
19.30 „Shrek Forever” film anim.
21.20 „Osiemdziesiątki dla Brady’ego” komedia
23.25 „Sex story” komedia

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Weranda
6.30 Kuchnia Beaty
7.25 Złoty umysł
8.30 „Notatki przyrodnika”
9.00 To jest mój ogród.
9.30 Żyj tak czysto, jak to możliwe
10.00 Co jest lepsze, sąsiedzie?
10.30 Pogoń
11.00 Jesteśmy Ukraińcami
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Śniadanie u sąsiada
12.30 Litwin w sercu
13.30 „Odblaski”
14.00 Uwaga! Szukamy sztuki
14.30 O świecie X
15.00 Euromaxx
15.25 Z okazji 75. urodzin aktora, reżysera Adolofsa Večerskiego
16.15 Z okazji 90lecia działalności organisty, pianisty Leopolda Digrisa
17.00 „Rimantas Bagdonas. Mistrz świata w zapasach” film dok.
18.00 S. dok. „Siła sportu”
18.30 Igrzyska Paraolimpijskie w Paryżu 2024
21.00 „Gdzie jest dom mojego przyjaciela?” dramat
22.30 Igrzyska Paraolimpijskie w Paryżu 2024
00.30 S. „Agata Kristi”

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Wezwijmy lekarza”
9.30 „W świecie zwierząt”
10.00 „Farma Vytara”
10.30 „Zrób sam”
11.00 „Przepis na dobry weekend”
11.30 „Wróżby Kotryny”

12.00 S dok. „Przetwać w lasach Amazonii”
13.05 „Billy Madison” komedia
14.55 „Czas na miłość” dramat
17.20 „Co po ilu?”
18.30 Wiadomości TV3
19.30 Gra „galvOK”
22.00 „Przymierze” thriller
00.25 „Ziemia niczyja” film fab.

6.00 „Wezwanie”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Wojny kupujących”
8.30 „Wojny sąsiedzkie”
9.00 „LEGO Masters”
10.00 S. dok. „Dzika Północ”
11.00 „Sytuacja wymknęła się spod kontroli. Katastrofy ludzkie”
12.15 S. dok. „Warsztat naprawczy”
13.15 „Kuchenne koszmary”
14.15 „Realna mistyka”
15.20 „Walka ekstrasesów”
17.30 S. „Akademia Policyjna”
19.30 „Maska”
22.10 „Gra szpiegów” thriller
00.25 Wrestling

5.00 S. dok. „Droga do bogactwa”
6.00 S. „Chód prokuratora”
8.00 W cieniu mężczyzn
8.30 „Szlaki partyzanckie”
9.00 S. „Droga do bogactwa”
10.00 O przyjemnościach łażni
10.30 „Kod zdrowia”
11.00 Czyste miasta – czysta Litwa
11.30 Anatomia

mieszkania
12.00 S. „Zastrzeżenie”
14.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
16.00 Wiadomości
16.30 Rozmowy nad morzem
17.00 Koncert
18.00 Wiadomości
18.30 „Zoologiczny ogród”
19.00 S. „Droga do bogactwa”
20.00 Wiadomości
20.30 S. „Stary”
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Zastrzeżenie”

6.00 „Gwiazdy lombardu”
6.25 „Przewoźnicy kolejowi”
7.25 „Podróż do domu”
8.30 „Inny świat. Japonia”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Jestem rajdowcą”
10.30 „Gazas dugnas”
11.00 „Wyciąg życia”
11.30 S. dok. „Dzika Ameryka Łacińska”
12.35 Rzucamy monetą
14.00 „Przetrawianie”
15.00 S. dok. „Wezwanie złamanej czaszki”
16.00 „Magazynewe wojny”
18.00 „Licytacje”
19.00 „Beara Gryllsa. Dzikie wyzwania dla gwiazd”
20.00 „Przekroczyc granicę”
21.00 TV3 wiadomości
22.00 „Blood Brother” dramat
23.50 „Megan Leave” film fab.

6.10 „Prosta kuchnia Mary”
6.40 „Świat ogrodników”

8.00 S. „Moje życie to morderstwo”
10.00 „Ślub za miliony”
11.00 „Kocham swój Ogród”
12.00 „Młodzi o 10 lat”
13.00 „Stanleya Tucciego. Poszukiwanie Włoch”
13.55 „Maryja ułatwia sprawę”
14.45 „Zamieńmy się żonami”
15.45 „Złoty chłopak” dramat
17.45 S. „Yargi”
18.45 S. „Powrót Molphara”
19.40 S. „Zabójcze tropiki”
21.00 S. „Sommerdah. Pierwszy kontakt”
22.55 S. „Ridley II. Śpiący tygrys”
00.50 „Szczygieł” dramat

06.30 S. „Dziedzictwo”
07.20 „Balans bieli”
08.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.20 „Pełnosprawni”
09.50 „Polskie Parki Narodowe”
10.25 S. „Ranczo”
11.25 S. „Komisarz Alex”
12.25 S. „Ojciec Mateusz”
13.20 „Kiedy nadzieje wrzesień” komedia
15.25 „Okrasa łamie przepisy”
16.00 „Grace Kelly: zaginione miliony” film dok.
17.00 S. „Dziedzictwo”
17.45 Przed ekranem
18.00 „Teleexpress”
18.35 S. „Kawa z kardamonem”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”

21.20 S. „Profilerka”
22.20 „Azy!” dramat
00.35 „Ogień zwalczaj ogniem” film akcji

07.05 „Ada, to nie wypada!” komedia
08.45 „Legendy Rocka”
10.00 „Tamte lata, tamte dni”
10.35 S. „Zmiennicy”
11.45 „Żeniac” film TVP
13.05 „Wszystkie księżycy Marii Kuncewiczowej”
13.30 Koncert
14.40 „W poszukiwaniu nieśmiertelności” film dok.
15.50 Informacje kulturalne
16.20 „Hogo Fogo Homolka” komedia
17.50 „Literacki Sopot 2024”
18.30 „Śmierć na Nilu” film kryminalny
21.00 „Parasite” film fab.
23.20 Koncert

7.00 „Panorama”
7.30 „Balans bieli”
8.00 „Operacja zdrowie”
8.30 Pytanie na śniadanie
12.55 S. „Szaleństwo Majki Skowron”
14.10 „Fajna Polska”
14.30 S. „Przystań”
15.20 „Międzynarodowy Festiwal Zespołów Cygańskich Romane Dyvesa. Gorzów Wielkopolski”
16.25 „Okrasa łamie przepisy”
17.00 „Kulturalni PL”
18.00 „Teleexpress”
18.20 S. „Za marzenia”
19.10 „Lasko-wik & Malicki”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 S. „Ranczo”

23.20 „Lato z Radiem i Telewizją Polską”
00.10 „Teleexpress Weekend”

07.55 „Był taki dzień”
08.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
08.25 „Podróż z historią”
08.50 „Flesz historii”
09.05 „Koło historii”
09.35 „Było, nie minęło”
09.55 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
10.05 S. „Samocho-dzik i templariusze”
11.05 S. dok. „Dzika Polska”
11.35 „Zapomniane szlaki pielgrzymkowe Europy”
12.25 S. dok. „Cztery strony świata”
13.15 „Legendy Europy”
14.10 „Koło historii”
14.35 „Wojownicy czasu”
15.05 „Alicja” musical
16.40 „Podróż z historią”
17.05 „Historia kuchni polskiej”
17.45 „Polacy w kosmosie”
18.10 „Rozkwit bałkańskich miast – Lublana”
19.05 S. „Na kłopoty... BednarSKI”
20.05 „Teatr historii”
20.35 „Korona królów”
20.55 „Piosenką przez historię”
21.05 „Orleńta. Grodno '39” dramat
22.45 S. dok. „Nieznana wojna na Północy”

00.30 Regał
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Geopolityka

01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Westerplatte Młodych
02.55 Święty na każdy dzień
03.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03.30 Brat Franciszek
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Historia
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Natura Obiektywnie
06.25 Żołnierz Niezłomny Kościoła
07.35 Dziewica Orleańska wg. Jana Matejki
08.25 Sól ziemi
08.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Podróż Apostolska Papieża Franciszka do Papui Nowej Gwinei
10.05 Bogu się podobać
10.40 Podróż Apostolska Papieża Franciszka do Papui Nowej Gwinei
11.20 Muzyczne chwile
11.30 Retrospekcja
11.35 Słowo życia
11.40 Polski Punkt Widzenia
12.00 Kropelka radości
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
13.50 Natura Obiektywnie
14.20 Ocalić od zapomnienia
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
15.35 Słowo życia
15.40 Święty na każdy dzień
15.45 Jak wygrać małżeństwo?
16.00 Polskie dziedzictwo
16.30 Wierzę w Boga
16.50 Myśląc Historia
17.00 Informacje dnia
17.10 Historia PL
18.00 Z Parlamentu Europejskiego
18.30 Nowa Ewangelizacja
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 W naszej Rodzinie
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Manna z Nieba
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Historia
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Warto być ojcem
23.15 Wyzwolenie

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Fani czterech kótek
10.00 Zapomniane i upuszczone
14.00 Obrońcy zabytków
16.00 Kontrola graniczna
18.00 Łowienie krabów
19.00 Zapomniane i upuszczone
21.00 Łowcy opali
23.00 Łowcy staroci
00.00 Ocalić dom

6.30 Info Wilno
6.45 Zaginione? Ocalone?
7.05 Detektyw Literka
7.20 Baśnie i bajki polskie
7.35 Mieszkańca piękniej
8.00 Wilno na Dzień dobry
9.00 Imbir i Cytryna
9.25 Kulturalni PL
10.15 Polacy Światu
10.20 Detektyw Literka
10.35 S. „Tajemnica Sagali”
11.00 Krypton – Cyklotron
11.25 Raport naukowy
11.50 Całkiem niezła historia
12.00 S. „Plebania”
12.45 Jesteśmy stąd
12.55 Korona Gór Polski
13.20 Podróże Małej i Dużej
13.45 Ewangeliaż Litewski
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.10 Nowe spojrzenie
15.35 Historia jednego obrazu
15.45 Świadek
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Wileński koncert życzeń
16.45 S. „Blisko, coraz bliżej”
18.55 Portrety wileńskie
19.10 S. „Chichot losu”
20.00 Przegląd tygodnia
20.20 Jesteśmy stąd
20.30 Program informacyjny
21.00 S. „Dewajtis”
21.45 Hasztagi tygodnia
22.30 Kryminalna Wileńszczyzna
22.45 The Voice of Poland
00.35 Rozmowy (nie)wygodne

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Litwin w sercu
7.00 (Nie)emigranci
8.00 Świąteczne myśli
8.30 Życie na wsi jest dobre
9.00 Kalendarz ogrodnika
9.30 Notatki przyrodnika
10.00 Encyklopedia Gustawa
10.30 Dzieci tysiąclecia Litwy.
11.30 Tutaj teraz?! Program publicystyczny dla dzieci
12.00 S. dok. „Serengeti”
12.55 S. dok. „Eden. Nieokreślona planeta”
13.55 S. „Dążyć”
15.30 Wiadomości
15.45 Detektywi historii
16.45 Dajmy czadu!
18.00 Tydzień z „Wiadomości Rowerowe”
18.30 Wiadomości
19.00 „Okno na władzę”
19.35 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „Dom marzeń”
21.50 „Max” film akcji
23.40 „Pani Chambona” dramat

6.00 Filmy anim.
9.30 „Pokémon: Detektyw Pikachu” film fab.
11.35 „Sekret Zatoki Delfinów” film fab.
13.15 „Legalne blondynki” komedia
14.55 „W 80 dni dookoła świata” komedia
17.20 Teletext TV gra
18.30 Wiadomości
19.30 „Głos Litwy”
22.00 „Matrix Zmartwychwstania” film fab.
00.55 „Coś jest

nie tak z dziećmi” film fab.

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Filmy anim.
9.00 Igrzyska Paraolimpijskie w Paryżu 2024
10.00 7 dni Kowna
10.30 Wiara i życie.
11.00 Spójrz głębiej
11.30 Menora
12.00 Odpusty Siluvy. Św. Masowa transmisja na żywo
13.45 „Angelé Rupšienė. Iskra koszykówki” film dok.
14.45 Igrzyska Paraolimpijskie w Paryżu 2024
16.45 Sportowe chwile z LRT
17.00 Euromaxx
17.30 „Otwarta kombinacja”
18.00 Igrzyska Paraolimpijskie w Paryżu 2024
19.00 „Władza Garast. Ojciec zespołu” film dok.
20.15 Litewskie olimpijki
20.30 Panorama
21.00 Igrzyska Paraolimpijskie w Paryżu 2024
00.00 S. „Dążyć”

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „La Maistas. Wezwanie”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 „Zagroda marzeń”
12.00 S dok. „Przetrwać w lasach Amazonii”
13.05 „Yao” dramat
15.10 „Opieka nad dorosłymi” komedia
17.20 „Maroonland”
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „X Faktor”

22.00 „Niezniszczalni 4” film fab.
00.00 „Archiwum” film fab.

6.00 „Wezwanie”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Kolory lasu”
8.30 „Róg tura”
9.00 „LEGO Masters”
10.00 S. dok. „Dzika Północ”
11.00 „Sytuacja wymknęła się spod kontroli. Katastrofy ludzkie”
12.15 S. dok. „Warształ naprawczy”
13.15 „Kuchenne koszmary”
14.15 „Realna mistyka”
15.20 „Walka ekstraszansów”
17.30 „Osobowości narodowej pracy”
19.30 „Clarkson's Farm”
20.30 S. „The Grand Tour”
22.05 „Kod nieśmiertelności” thriller

5.00 S. dok. „Droga do bogactwa”
6.00 S. „Chód prokuratora”
8.00 Rolnik Jurgis
8.30 Akademia wsi
9.00 S. „Droga do bogactwa”
10.00 W świecie koszykówki
10.30 Jestem wnioskodawcą
11.00 Kod zdrowia
12.00 S. „Zastrzeżenie”
14.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
16.00 Wiadomości
16.30 24/7
17.30 „Litewskie dwory”
18.00 Wiadomości
18.30 W świecie koszykówki
19.00 S. „Droga do bogactwa”

20.00 Wiadomości
20.30 S. „Stary”
22.30 Wiadomości
23.30 S. „Zastrzeżenie”
01.30 S. „Agenci sprawiedliwości”

6.00 „Gwiazdy lombardu”
6.25 „Piekielna droga”
7.30 „Podróż do domu”
8.30 „Inny świat. Japonia”
9.30 „Na jednym końcu haczyk”
10.00 „Egza-zas dugnas”
10.30 „Na dwóch kołach”
11.00 „Wyciąg życia”
11.30 S. dok. „Dzika Ameryka Łacińska”
12.35 Rzucamy monetą
14.00 „Przetrwanie”
15.00 S. dok. „Wezwanie złamanej czaszki”
16.00 „Gwiazdy lombardu”
18.00 „Licytacje”
19.00 „Beara Gryllsa. Dzikie wyzwanie dla gwiazd”
20.00 „Przetrwać na Alasce”
21.00 TV3 wiadomości
22.00 „Uniwersalny żołnierz: Dzień odrodzenia” film fab.
00.30 „Deuce Bigalow: Boski żigolo w Europie” komedia

6.10 „Prosta kuchnia Mary”
6.40 „Świat ogrodników”
8.00 S. „Moje życie to morderstwo”
10.00 „Ślub za miliony”
11.00 „Rolnik szuka żony”
12.30 „Dziesięć lat młodszy”
13.30 Pozdrowienia

15.45 „Złoty chłopak” dramat
17.45 S. „Yargi”
18.45 S. „Powrót Molphara”
19.45 S. „Zabójcze tropiki”
21.00 „Rozdroża. Nowy wyjazd”
23.20 „Troja” dramat
02.30 „Sommerdah. Fatalny wynik”

06.30 „Spraw a dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Słowo na niedzielę”
08.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach
09.00 „Tydzień”
09.30 „ZdroWY Plan”
09.45 „Fascynujące miejsca”
10.10 „Cafe pod Minogą” komedia
11.55 S. „Komisarz Alex”
12.55 Między ziemią a niebem
13.00 Anioł Pański
13.15 Między ziemią a niebem
13.45 „Akademia Życia”
14.10 „Raj na Ziemi. Dziewicza planeta”
15.10 „Co mi zrobisz jak mnie złapiesz” komedia
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Miłość na deser” film obycz.
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 „Piłka nożna”
00.15 „Bezpieczna przystań” film obycz.

06.50 „Miłość Ci wszystko wybaczy”
08.05 „Rozmowy

(nie)wygodne”
09.00 „Liturgie i nabożeństwa 2024”
10.05 „W poszukiwaniu nieśmiertelności” film dok.
11.15 „Od ucha do ucha” filmy anim.
11.45 S. „Thierry Śmiałek”
12.45 „Pod presją dźwięku i słowa” film dok.
14.05 „Znachor” dramat
16.25 S. „Zmiennicy”
18.15 „Niedziela z...”
21.00 „Zawodowiec” western
23.00 „Film, żywy zapis naszej pamięci” film dok.
01.10 „Warzywa i owoce” film krótkometrażowy

07.00 „Panorama”
07.35 „Kiedyś to było...”
08.10 „Wynalazki na medal”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.35 „Misja Brazylii”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 „Anioł Pański”
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.50 „Słowo na niedzielę”
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.15 „Sztuczki” film obycz.
17.00 „Leonard Cohen pieśni miłości i nienawiści”
18.00 Teleexpress
18.20 S. „M jak miłość”
19.10 „Jak nas widzą”
19.40 „Do śmiechu!”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 S. „Stulecie Winnych”
22.15 „Filip” film fab.
00.20 „Klucz do szczęścia”

07.55 „Był taki dzień”
08.00 „Korona królów. Jagiellonowie”
08.25 „Przeczytaj mi tę historię; felieton”
09.00 „Z historii prawosławia w Polsce”
09.55 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
10.05 S. „Samochozdzik i templariusze”
11.10 „Dzika Polska”
11.40 „Historia kuchni polskiej”
12.05 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.00 „Kultowe zabytki”
13.45 „Śladami siostry Heleny Majewskiej”
14.05 „Korona królów”
14.30 „Wojownicy czasu”
14.55 „Pestka” melodramat
16.25 „Podróż z historią”
16.50 „Teatr historii”
17.20 „303” film dok.
18.15 „Akowcy” film dok.
19.05 S. „Na kłopoty... Bednarski”
20.00 S. dok. „Nieznane twarze historii”
20.35 „Portret Damy Karolina Lanckorońska” film dok.
21.25 „Przykazanie miłości. Historia rodziny Ulmów z Markowej” film dok.
22.20 „Dwie Jozasie” komedia
23.45 S. „Stawka większa niż życie”
00.40 „Jadwiga Zamoyska. Skarby generałowej” film dok.
01.30 „Szerokie tory”
01.55 „Był taki dzień”

00.00 Odpowiedzialni za Kościół
00.30 Misja SzczecinKipsing
01.00 Słowo życia

01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Nowa Ewangelizacja
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Święty na każdy dzień
02.15 W naszej Rodzinie
03.20 Muzyczne chwile
03.30 Manna z Nieba
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Historia
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Polski Punkt Widzenia
05.40 Odpowiedzialni za Kościół
06.05 Misjonarz
07.00 Jestem mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.45 Muzyczne chwile
07.50 Regał
08.15 Z Małej Cerkwicy do...
08.45 Ocalić od zapomnienia
08.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09.00 Słowo życia
09.05 Polski Punkt Widzenia
09.25 Święty na każdy dzień
09.30 Z Parlamentu Europejskiego
10.00 Prymas Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.30 Msza święta z Jasnej Góry
11.35 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
11.40 Żeby być świętym
12.00 Podróż Apostolska Papieża Franciszka do Papui Nowej Gwinei
13.30 Muzyczne chwile

13.40 Papież Polak do Rodaków
14.35 Zło dobrem zwyciężaj! Historia Mayerling
15.00 Podróż Apostolska Papieża Franciszka do Papui Nowej Gwinei
16.00 Wieś to też Polska
17.00 Informacje dnia
17.10 Koncert życzeń
17.45 Granica
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Moja Katolicka Rodzina
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Krótka Historia Zbawienia Bóg spotyka się z człowiekiem
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
22.55 Święty na każdy dzień
23.00 Polskie dziedzictwo
23.30 Muzyczne chwile
23.45 Jak wygrać małżeństwo?

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Fani czterech kótek
10.00 Zapomniane i upuszczone
15.00 Łowcy staroci: renowacje
17.00 Gorączka złota: złoty szlak
19.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Łowienie krabów
22.00 Łowcy opali
23.00 Słynne zbrodnie

6.50 Świadcwto
7.05 „Przyjacie-
 le” widowisko
7.15 Stacyjkowo
7.25 Jesteśmy stąd
7.30 Dorwać wirusa
7.55 Kulinarne wę-
 drówki z Jołą Kleser
8.20 Tańcząca
 ze światem
8.45 Przegląd tygodnia
9.10 Nowe spojrzenie
9.35 S. „Sześć siostr”
10.40 Gra słów
11.00 Moda na
 język polski
11.40 Jesteśmy stąd
11.45 Strona po stronie
12.00 Świadcwto
12.10 S. „Dom nad
 rozlewiskiem”
13.00 Info Wilno
13.05 Tygiel
13.20 Jesteśmy stąd
13.25 Kulturalni PL
14.20 „Mój pradziad
 Melchior Wańko-
 wicz” film dok.
15.15 Notacje
15.25 Polacy to wiedzą!
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do
 Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 Barwy szczęścia
17.10 Przyjaciele
17.20 Detektyw Literka
17.35 Stacyjkowo
17.45 S. „Ratownicy”
18.30 Wileński
 koncert życzeń
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Klub u re-
 daktorów
20.30 Program
 informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Leśniczówka”
21.50 Kultowe
 rozmowy
22.15 Tańcząca
 ze światem
22.40 Tygiel
23.00 S. „Wojen-
 ne dziewczyny”
23.45 Info Wilno
00.00 Studio Wilno
00.20 Wileński
 koncert życzeń
00.45 S. „Ratownicy”

6.00 Hymn Repu-
 bliki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**,
 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Morder-
 stwa na północy”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Doktor Martin”
11.30 S. „Ostatni
 ślad Berlina”
12.15 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 S. dok. „Trudne
 miejsca docelowe”
13.50 Sportowe
 chwile z LRT
14.00, **15.00**, **16.00**,
 Wiadomości
14.20, **15.15** Dzień
 dobry Litwo
16.25 S. „Raj dla kobiet”
17.10 S. „Dziedzictwo”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Historie rzeczy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Forum LRT
22.30 Wiadomo-
 ści rowerowe
23.00 S. „Policja
 w Marsylii”
23.55 S. „Wikingowie”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom
 i Jerry Show”
7.00 S. „Bądź
 moim słońcem”
8.00 S. „Słodko razem”
9.00 S. „Walker,
 strażnik Teksasu”
10.00 S. „Alaca”
12.00 Wiadomości
13.20 Pani chłopka
14.30 S. „Inna miłość”
15.30 S. „Kakao”
16.30 Dobry wie-
 czór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Od...do...
21.00 S. „Poważ-
 ne sprawy”
21.30 Wiadomości
22.30 „Pomiędzy
 nami góry” dramat
00.45 S. „FBI”

6.00 Hymn Repu-
 bliki Litewskiej
6.05 Władcy pierścieni
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Tydzień
8.30 7 dni w Kownie
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Żyj tak czysto,
 jak to możliwe
12.00 Legendy
12.45 Momenty „Festi-
 walu Piosenki 2024”
13.00 Zupa naukowa
13.30 Spójrz głębiej
14.00 Koncert życzeń
15.35 S. „Doktor Martin”
16.20 S. „Serce kraju”
17.05 Euromaxx
17.20 Dzień do-
 bry, Litwo
19.00 Koncert
19.30 „Toni Morri-
 son i duchy Ame-
 ryki” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Turniej piłki noż-
 nej Ligi Narodów UEFA
23.45 Sportowe
 chwile z LRT

6.00 TV pomoc
8.00 „Wzwijk-
 my lekarza”
8.30 „Maroonland”
9.30 „Bitwa brytyj-
 skich piekarzy”
11.00 S. „Ko-
 bięcy lekarz”
12.00 S. „Nie puszc-
 zaj mojej ręki”
14.00 S. „Niezrów-
 nana miłość”
15.00 S. anim.
 „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 TV3 debaty
21.00 S. „Nie dla
 ciebie, Martyna”
21.30 Wieczorne
 wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 „W sieci
 kłamstw” film fab.
00.45 S. „Smeris”

6.00 „Zasady
 mojej kuchni”
7.20 S. „Agenci
 Sprawiedliwości”
8.30 S. „Wojny
 glin. Kijów”
9.30 S. „Gorący
 temperament”
10.30 S. „MacGyver”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. dok. „Mania
 chomikowania”
13.30 „Zasady
 mojej kuchni”
15.00 S. „Pod
 pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „MacGyver”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „Śmier-
 telna broń”
20.00 „Wojny
 kupujących”
20.30 „Wojny
 sąsiedzkie”
21.00 „WASP Sieć
 szpiegów” thriller
23.35 S. „The
 Grand Tour”

5.00 Jestem
 wnioskodawcą
5.30 Pytanko
6.00 Rolnik Jurgis
6.30 24/7
7.30 W świecie
 koszykówki
8.00 S. „Zastrzeżenie”
9.00 S. „Realna mistyka”
10.00 S. „Aleksandra”
11.00 S. „Stary”
12.30 Czyste miasta
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia
 jednego przestępstwa”
15.00 S. „Chód
 prokuratora”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 Trzymajcie się
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Godzina
 TV wolność
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Ela Shion.
 Sprawy miłosne”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia
 jednego przestępstwa”

5.30 S. „Komisarz Alex”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Autopilot”
9.00 „Gazas dugnas”
9.30 „Wyścig życia”
10.00 „Dzika Ame-
 ryka Łacińska”
11.00 „Brutto i Netto”
12.00 S. „Sługa narodu”
13.00 „Mężczyźni z gór”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „Komi-
 sarz Alex”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Brutto i Netto”
20.00 „Najzabawniej-
 sze filmiki Ameryki”
21.00 „9 kulek” thriller
23.00 „Kwaran-
 tanna” film fab.
00.40 S. „Smeris”

6.00 S. „Skra-
 dzione życie”
7.00 S. „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Zaka-
 zany owoc”
10.00 S. „Major Crimes”
11.00 S. „Profesor T.”
12.00 S. „Zabój-
 cze umysły”
13.00 S. „Prawo
 i porządek”
14.00 S. „Partnerki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.30 S. „Obiecany”
16.00 S. „Bądź ze mną”
17.00 S. „Ślepa”
18.00 S. „Specjalista”
19.00 S. „Doktor House”
20.00 S. „Prawo
 i porządek”
21.00 „Poquelin i
 De Beaumont”
23.05 „Rozdroża.
 Nowy wyjazd”
01.15 „Od dziew-
 cząt do panie”

06.15 S. „Dziedzictwo”
07.10 S. „Wichro-
 we wzgórza”
08.00 Transmisja
 Mszy Świętej

08.30 „Studio Raban”
09.00 S. „Akacyjowa”
09.45 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 „Korona królów. Jagiellonowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Magazyn Rolniczy”
13.55 „Raj na Ziemi. Dziewicza planeta”
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 „Klan”
19.25 „Reporterzy”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 „1989” spektakl
00.00 „Salaryman japoński pracownik” film dok.

TVP
KULTURA

07.05 „Afish kulturalny ekstra”
07.10 „Muzyczne poranki”
07.45 Tamte lata, tamte dni
08.20 Dzika muzyka
08.50 „Podróż z historią”
09.35 „Od ucha do ucha” filmy anim.
10.05 S. „Thierry Śmiałek”
11.05 „Benefis Jadwigi Barańskiej i Jerzego Antczaka w Teatrze”
13.15 „Dokument.pl”
14.25 Informacje kulturalne
14.45 „Śmierć na Nilu” film kryminalny
17.15 S. „Chłopi”
18.25 „Pod presją dźwięku i słowa” film dok.
19.35 „Portrety”
21.05 „Szczęście

świata” film obycz.
23.00 Koncert
00.00 „Zawodowiec” western

TVP
POLONIA

7.00 „Panorama”
07.35 „Z historii prawosławia w Polsce. Prawosławny Ordynariat Wojska Polskiego”
08.00 „Polskie Parki Narodowe”
8.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Przystanek Ameryka”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 Polacy to wiedzą!
13.55 S. „Stulcie Winnych”
14.50 „Kiedyś to było...”
15.35 „Kulturalni PL”
16.35 „Cześć, czy mogę Cię zjeść?”
16.45 „Ale talent”
17.00 „Korona królów. Jagiellonowie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 Teleexpress
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.45 S. „Leśniczówka”
19.10 Teleexpress Extra
19.30 „Słownik polsko@polski”
20.00 „Polacy Światu”
20.10 „Wynalazki na medal”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 „To ja, zło-dziej” komedia
23.10 „Magazyn Ekspresu Reporterów”
00.10 Panorama

TVP
HISTORIA

08.00 „Był taki dzień”
08.05 „Teatr historii”
08.35 „Przypadek Polski. Polityka i idee”
08.50 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
09.00 S. „Ludzie i bogowie”
09.40 „Dzika Polska”

10.05 „Historia Polski” film dok.
11.00 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.20 „VI Brygada Pani Komendant” film dok.
12.15 „Kolebka Solidarności”
12.20 „Spór o historię”
12.50 „Wiara 44” film dok.
13.20 S. „Najważniejszy dzień życia”
14.15 „Podróż z historią”
14.40 „Tumor Witkacego” film biograficzny
16.30 „Korona królów”
16.55 „Sensacje XX wieku”
17.40 „Polskie 100 lat”
18.15 „Na północ od piekła” film dok.
19.10 „Flesz historii”
19.25 „Marzyciele”
19.50 S. „Ludzie i bogowie”
20.40 „Polacy w kosmosie”
21.05 „Kto zabił sekretarza generalnego ONZ?” film dok.
23.00 „Polacy na ratunek Żydom”
23.15 „Wojna o trony. Prawdziwa historia Europy”
00.05 „Na odsiecz Wiedniowi”
01.35 „Sensacje XX wieku”

01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sól ziemi
01.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
02.00 Msza święta z Jasnej Góry
03.00 Muzyczne chwile
03.15 Rozmowy niedokończone
04.20 Różaniec
04.50 Krótka Historia Zbawienia Bóg spotyka się z człowiekiem

05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Tam, gdzie Bóg płacze
06:10 Sanktuaria polskie
06:30 Odpowiedzialni za Kościół
07:00 Ze szkolnej ławki
08:10 Augustianie Wiara i prawda
08:55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09:00 Informacje dnia
09:15 Podróż Apostolska Papieża Franciszka do Papui Nowej Gwinei
10:15 Słowo życia
10:20 Mateczniki Polskości
10:30 Moja Katolicka Rodzina
10:55 Święty na każdy dzień
11:00 Informacje dnia
11:15 Rozmowy niedokończone
12:20 Stan Bezpieczeństwa Państwa
12:30 Warto być ojcem
12:45 Muzyczne chwile
13:00 Podróż Apostolska Papieża Franciszka do Timoru Wschodniego
13:40 W kółrze płomienia
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Trufle w Polsce
16:00 Mistyczne serce Lasu Wiedeńskiego. Opactwo Heiligenkreuz
16:50 Ma się rozumieć
17:00 Informacje dnia
17:10 Sanktuaria polskie
17:30 Porady Medyczne Bonifratrów
18:00 Świadkowie
18:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Historia
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia

22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
23:30 Filmowe Życiorysy PL

7.00 Fani czterech kótek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Łowcy klasyków
10.30 Skarby z szopy
12.00 Łowcy staroci
17.30 Skarby z szopy
19.00 Jak to działa?
19.30 Jak to jest zrobione?
20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Nagi instynkt przetrwania
22.00 Przeżyć na tratwie
00.00 Nagi instynkt przetrwania

Informuojame žemės sklypo (kad. Nr. 4192/0100:920), esančio Vilniaus r., Sužionių sen., Aleksandriškių vs., paveldėtojus, kad matininkas Linas Žilinskas (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2 M-M-1 690) 2024-09-20 nuo 13:00 val. vykdytų žemės sklypo (kad. Nr. 4192/0100:886), esančio Vilniaus r., Sužionių sen., Aleksandriškių vs., ribų ženklinimo darbus. Prireikus išsamesnės informacijos, prašom kreiptis į Liną Žilinską adresu Živinbudo g. 23, 14259 Vilnius, el. pašto geotiese@gmail.com arba telefonu +37069858240.

Zam. 2807

Zmarł Jan, najstarszy leniwiec na świecie

Nie żyje najstarszy znany leniwiec. Jan, bo tak miało na imię zwierzę, zmarł w wieku 54 lat w niemieckim zoo w Krefeld w Nadrenii Północnej-Westfalii. Trzy lata wcześniej trafił do Księgi Rekordów Guinnessa jako „najstarszy leniwiec pozostający pod opieką człowieka”. W niewoli spędził większość życia.

W oświadczeniu wydanym przez dyrekcję ogrodu zoologicznego w Krefeld poinformowano, że Jan zmarł ze starości w ubiegłym tygodniu. „Dla jego opiekunów pożegnanie się było bardzo trudne, ponieważ niektórzy z nich znali go i opiekowali się nim przez ponad 25 lat” — dodano.

Fot. Freepik.com

Dlaczego koty nie lubią zamkniętych drzwi?

Miauczenie, drapanie lub wsadzanie łapy w szparę pod drzwiami — na pewno niejedyn właściciel kota zna te zachowania. Ale dlaczego mruczki to robią? Zamknięte drzwi wywołują w nich trzy rzeczy, których bardzo nie lubią. Nienawidzą nie mieć wyboru, nie mieć kontroli oraz nie przepadają za zmianami. Dyskomfort tych zwierzątek zwiększa to, że nie rozumieją one, iż zamknięcie drzwi może być tylko chwilowe.

Susza odsłoniła zatopioną wioskę

Poziom wody w zalewie Mornos, który położony jest w greckim regionie Attyka, znacznie się obniżył — o co najmniej 35 m. Niski poziom wody w sztucznym zbiorniku odsłonił zapomnianą wioskę Kallio, która w czasie budowy akwenu została zatopiona. 80 domów, a także szkoła i kościół znalazły się pod wodą. „Budynki zostały poświęcone na rzecz projektu, który miał pomóc stolicy, ale do dziś nie przyniósł żadnych korzyści” — powiedział jeden z mieszkańców.

*Marzącym
o pięknym
uśmiechu!*

ELIDENTA
ŠEIMOS ODONTOLOGIJOS KLINIKA

Z okazji otwarcia nowej kliniki stomatologicznej na ul. **Verkių 39** przygotowaliśmy dla Państwa specjalną ofertę – **odbudowę całego uzębienia na 4 implantach!** Zamiast 4500-EUR tylko **3080 EUR***

*Cena z refundacją TLK 670 EUR

Rejestracja telefoniczna **0 652 43339** albo www.elidenta.lt

Fotomigawka

■ Prawdziwie festiwalową atmosferę było czuć na ostatnich Dniach Stolicy Fot. Marian Paluszkiwicz